

Partner voor de publieke sector

Georganiseerd overleg Sector Defensie
Werkgroep Reorganisatie (REO)

CAOP
Postbus 556, 2501 CN Den Haag
Lange Voorhout 13, 2514 EA Den Haag
KVK-nummer 41158878

Contact: Renata Heijmans
Telefoon: 06 – 13 05 40 14
E-mail: r.heijmans@caop.nl
Datum: 22 december 2025
Bijlage:
Ons kenmerk: REO/25.0833
Zaaknummer: G.1.33

Onderwerp

Verslag van de vergadering van de Werkgroep Reorganisaties (WG REO) op donderdag 4 december 2025 van 13:00 uur tot 16:00 uur, in de Baljuwzaal bij het CAOP in Den Haag.

Aanwezig

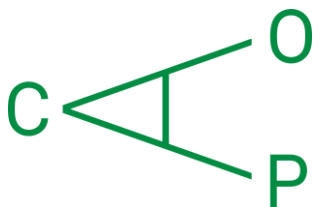
Van de zijde van Defensie: M. Suwout (vz), P. Meesters-Leenheer (DCO&F), B. Rooijackers (CCR-HDP), M. Jansen (CCR-HDP), Cmdr T. Stunnenberg (DMLVD, agp. 3), R. Huibrechtse (Ressort V&L, agp. 3), Bgen L. Jobes (DOSCO, DFLB, agp. 3)

Van de zijde van de centrales: R. Verkuijl (CMHF), S. Hop, J. van der Hulst, vanaf 13:49 (CCOOP), R. van Riel, H. Wissink (AC), R. Segers (ACOP, MST)

Van de zijde van het secretariaat: R. Heijmans (CAOP)

Agenda

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda
2. Vaststellen verslag en actiepunten van de vergadering van 30 oktober 2025 (REO/25.0713)
3. Huisvesting i.h.k.v. groei Defensie (mondeling)
4. Vulling militaire functies COMMIT/DOSCO/BS (mondeling)
5. Rondvraag en Sluiting

Agendapunt 1: Opening, mededeling en vaststelling agenda;

Opening:

De voorzitter opent de vergadering om 13:04 uur en heet de aanwezigen welkom.

Mededelingen:

Er zijn geen mededelingen.

Vaststelling agenda:

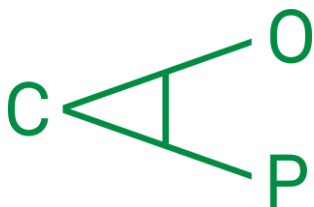
De heer Hop geeft aan het teleurstellend te vinden dat de brief die de CCOOP in juli 2025 heeft toegezonden (REO/25.0499) betreffende de militaire muziek niet op de agenda staat. Spreker geeft aan dat hij na het ontvangen van de c-agenda heeft aangegeven dat hij de brief graag geagendeerd zou willen hebben. Dat betreft een onderwerp dat, met de uitbreiding en de overgangen van de militaire muziek, nadat het besproken was in de WG REO nog openlag, namelijk om reservisten in die rangen mee te nemen. De reactie die hij kreeg op de vraag om de brief voor de WG REO te agenderen was dat het te kort dag was om het te agenderen en het goed voor te bereiden. Aangegeven wordt dat er vandaag een beperkte agenda voorligt en hij ruim van tevoren heeft gevraagd om het onderwerp te agenderen en dat gewoon niet gebeurt en er dan wordt aangegeven dat het onderwerp op de actiepuntenlijst gezet zal worden zodat het niet vergeten wordt en de tijd te kort is omdat de tijd om het voor te bereiden te kort is. Spreker geeft aan niet te weten wat hij daarmee moet maar hij dat echt kwalijk vindt. Mevrouw Jansen merkt op dat te begrijpen en het punt over de militaire muziek en de brief die zojuist genoemd is bekend is. Aangegeven wordt dat er naar aanleiding van de brief maar ook in het kader van haar inwerkingstraject nog tijd nodig is om precies te begrijpen waar deze tafel naar op zoek is en daar meer tijd voor nodig is. Om die reden is aangegeven het onderwerp op de actiepuntenlijst te zetten zodat het niet vergeten kan worden. De voorzitter geeft aan daar bij de actiepuntenlijst nog op terug te komen. Spreker stelt dat hij zich kan voorstellen dat het teleurstellend is dat een brief die een half jaar geleden is aangeboden, ondanks het feit dat hij steeds genoodzaakt is om prioriteiten te stellen, nog niet behandeld is. Als blijkt dat nog gekeken moet worden wat hij daar precies mee moet of wat hij precies in moet vullen is dat reden temeer om daar straks wat langer bij stil te staan. Het punt is wat spreker betreft duidelijk omdat reservisten uiteindelijk ook medewerkers van Defensie zijn en zij vanaf juli 2025 in het duister tasten. De heer Hop vraagt of hij erop kan vertrouwen dat het onderwerp niet weer vergeten wordt en dat echt voor de volgende WG REO geagendeerd wordt. De voorzitter stelt voor bij de actiepuntenlijst even te kijken wat er precies moet gebeuren en hij dan geneigd is om toe te zeggen het voor de eerstvolgende WG REO te agenderen. Aangegeven wordt dat hij het te makkelijk vindt om te roepen dat het geagendeerd wordt terwijl nog niet helemaal duidelijk is wat er precies moet gebeuren en daar straks naar gekeken zal worden.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Agendapunt 2 Vaststellen verslag en actiepunten van de vergadering van 30 oktober 2025;

Pagina 2:

Mevrouw Jansen geeft aan dat onder Pagina 5, is opgenomen: "Mevrouw Rooijackers geeft aan dat onder actiepunt 2. Concept Beleidsvoornemen luchtverkeersleiding 2.0 (1ATM) een passage

ontbreekt”. De zin wordt als volgt aangepast: “Mevrouw Rooijackers geeft aan dat onder actiepunt 2. OTCRij een passage ontbreekt.”

Pagina 4:

Naar aanleiding van:

De heer Segers geeft aan dat naar aanleiding van actiepunt 1 gesproken is over het OTCRij. Aangegeven wordt dat tijdens het vorige io REO CLRS aan de voorzitter gevraagd is of het CLRS problemen had met rijopleidingen. Aangegeven werd dat het CLRS zeer grote problemen met de rijopleidingen heeft. Spreker stelt dat is aangegeven dat er een brief aangeboden zou worden maar dat dezelfde commandant inhoudelijk niet te maken krijgt met het feit waar het probleem ligt. Volgens spreker is het probleem ooit ontstaan doordat functies niet gevuld zouden zijn en daar moet wellicht, voordat de brief wordt aangeboden, nog een oplossing bij het OTCRij voor gevonden worden.

Pagina 37:

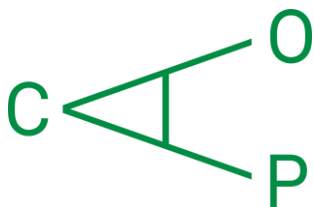
Mevrouw Jansen geeft aan dat bij actiepunt 4 “Vulling Militaire functies COMMIT, DOSCO is opgenomen maar dat het “Vulling militaire functies COMMIT, DOSCO en BS” moet zijn.

Het verslag wordt – met inachtneming van het vorenstaande – vastgesteld.

Actiepuntenlijst:

Actiepunt 1, Evaluatie proces reorganisatie LTC

Mevrouw Rooijackers geeft aan dat er een onderzoeker is gevonden en die start per 1 februari 2026. Eerder is al aangegeven dat de onderzoeksvragen die vanuit de SCO zijn ontvangen worden meegenomen maar de onderzoeker in de gelegenheid gesteld moet worden om zich daar in te verdiepen zodat er een goede praktisch uitvoerbare onderzoeksopzet komt. Aangegeven wordt dat in de WG REO van februari 2026, nadat de onderzoeker gestart is, een onderzoekvoorstel ter bespreking voorgelegd wordt. De heer Hop stelt dat normaal gesproken zo’n proces in gezamenlijkheid wordt aangelopen. Mevrouw Rooijackers geeft aan dat de bedoeling is om dat gezamenlijk met de centrales te doen en de centrales ook ideeën hebben over wat er tijdens het onderzoek onderzocht moet worden. Gesteld wordt dat dat wat haar betreft onderdeel uitmaakt van de bespreking in de WG REO in februari 2026. De voorzitter merkt op dat in het WG REO door de centrales is aangegeven wat in ieder geval onderzocht, wat overigens heel veel was, moest worden en daar nog een keer over gesproken moet worden. Aangegeven wordt dat spreker toen ook gezegd heeft dat hij zich hard zou maken om iemand te vinden en die persoon gevonden is. Het lijkt hem goed om de onderzoeker mee te nemen om hem te introduceren en als de centrales vinden dat hij te betrokken of niet te betrokken is dan hoort hij dat graag. Wat hem betreft zit de onderzoeker precies goed in het midden omdat het iemand is die de organisatie goed kent maar niet aan de KMar verbonden is. Het lijkt spreker goed om hem te introduceren en mee te nemen zodat gezamenlijk gesproken kan worden of hij dat alleen gaat doen of dat de centrales daar wellicht ook een medewerker tegenaan zetten. Aangegeven wordt dat hij er tijd ingestoken heeft om iemand te zoeken waarin hij het vertrouwen heeft dat hij het onderzoek op een goede manier kan uitvoeren en hij hem graag aan de centrales wil voorstellen zodat ook gezamenlijk over het

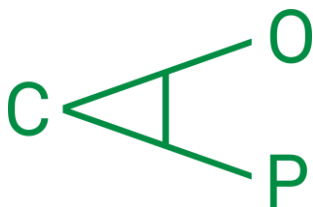

onderzoeksvoorstel gesproken kan worden. De heer Van Riel stelt dat het wat hem betreft akkoord is.

De heer Hop geeft aan dat hij dan wel hoort wie het eventueel gaat worden. Spreker stelt dat volgens hem met een onderzoeksvoorstel gekomen zou worden en eerst gezamenlijk gesproken zou worden over hoe dat onderzoek eruitziet en het wat hem betreft handig lijkt om daar dan een onderzoeker bij te zoeken. Op dit moment is er nog geen onderzoeksvoorstel maar is er wel een onderzoeker. Het is een beetje apart omdat de vraag is wat het eerst nodig is, een technische directeur die een team gaat samenstellen of iemand die bij het team past. Daarnaast is het tijdsverloop wat lang aangezien in de WG REO van 6 juni 2025 al is aangegeven dat er een onderzoeksvoorstel zou komen en nu blijkt dat er in februari 2026 een onderzoeker aantreedt die een onderzoeksvoorstel moet opstellen. Aangegeven wordt dat daar heel veel tijd mee verloren gaat en is gegaan. De voorzitter merkt op dat dat volgens hem wel meevalt omdat bij zich kan herinneren dat, volgens hem, de heer Schilperoort in de WG REO van 6 juni 2025 heeft opgelezen wat hij precies voor zich ziet als onderzoeksvoorstel. Aangegeven wordt dat hij dat later allemaal nog een keer op schrift van de centrales heeft gekregen en zijn eerste reactie daarop was dat als niet opgepast werd het een soort parlementair onderzoek werd. Hetgeen door de centrales is aangedragen heeft hij wel degelijk als richting meegekregen en dat is aan de onderzoeker voorgelegd. Gesteld wordt dat de onderzoeker een controller en uitzoekachtergrond heeft. Mevrouw Rooijackers licht toe dat hij is gewend om een onafhankelijke positie in de organisatie in te nemen en hij geen onderdeel is geweest van een reorganisatie en daar ook bij de KMar niet aan meegewerkt heeft. Dat is de reden dat spreker denkt dat hij voldoet aan het profiel dat daarbij gezocht werd. De voorzitter vult aan dat hij het niet als een verplichting voelt en dat ook belangrijk is. Nogmaals wordt aangegeven dat in de WG REO van februari de centrales de gelegenheid krijgen om met hem over de onderzoeksopdracht te praten. **PM** Dat iedereen soms wil dat zaken sneller gaan is hij op voorhand met de heer Hop eens. De heer Hop geeft aan dat hij het in tijd weg ziet lopen vanaf het moment dat is besproken dat het hele proces LTC stap 4 geëvalueerd zou worden en hij dat jammer vindt. Het actiepunt wordt aangepast en aangehouden.

Actiepunt 2, Rijopleidingen OTCRij

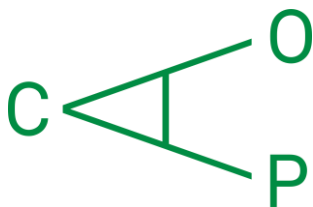
Mevrouw Rooijackers geeft aan dat er een aanvang is gemaakt met de brief waarin de vorige keer gemaakte afspraken worden bevestigd. Daarin is het verzoek van de heer Segers, om aan de DO'n te vragen of zij problemen hebben met de rijopleidingen, betrokken, omdat zij de vorige keer aangegeven had dat commandant OTCRij op dit moment geen substantiële problemen ziet. Navraag bij de DO'n geeft een iets ander beeld maar het niet zo is dat het bij alle DO'n een heel andere beeld geeft maar dat genuanceerder ligt. Aangegeven wordt dat dat onderdeel uitmaakt van de brief en daarin verwoord zal worden en verwacht wordt dat de brief voor het weekend dan wel begin volgende week zal worden aangeboden. Daarin is verwoord dat op dit moment de achterstanden nog te overzien zijn maar het toekomstgericht erger kan worden. Daarnaast wordt in de brief bevestigd dat medewerkers daar niet de dupe van mogen zijn omdat dat volgens haar de kern van het verhaal is. De voorzitter vraagt of mevrouw Rooijackers in haar onderzoek ook tegen de CLRS knelpunten is aangelopen. Mevrouw Rooijackers antwoordt dat het voor alle zes de DO'n verschillend ligt en zij uit haar hoofd niet kan reproduceren welke DO welke achterstanden heeft maar dat wel onderdeel uitmaakt van de brief. De heer Segers merkt op dat het helder moet

zijn omdat dat wel degelijk met de rechtspositie van de medewerkers te maken heeft omdat zij in die tijd blijkbaar geen functietoewijzing krijgen. Volgens hem is het probleem dat het CLRS de functies niet vult.

De heer Wissink geeft aan dat hij net hoorde zeggen dat medewerkers daar de dupe niet van mogen worden en hij daar ook achter staat. De vraag is wat Defensie er aan gaat doen als blijkt dat dat wel het geval is. Op dit moment is er een tekort aan mogelijkheden om alle medewerkers adequaat en op tijd te voorzien van het benodigde rijbewijs voor de uitvoering van hun functie. Aangegeven wordt dat er naar verwachting meer medewerkers bijkomen waardoor er meer rijbewijzen moeten worden afgegeven. Gevraagd wordt of Defensie daar ook mee bezig is. Mevrouw Rooijackers antwoordt dat in de brief is opgenomen dat medewerkers daar niet de dupe van mogen worden met als uitzondering als het echt expliciet om bijvoorbeeld een chauffeurs functie gaat waarin in de functie-eisen staat vermeldt dat de medewerker een rijbewijs moet halen. Op dat moment kan de functie niet toegekend worden omdat het gewoon een harde vereiste is. Aangegeven wordt dat er heel veel functies zijn waarbij dat niet aan de orde is omdat het niet als functie-eis is opgenomen maar daar zal de bevordering, als dat aan de orde is, daarop niet blijven hangen. De heer Segers geeft aan dat dat wellicht voor de functie van chauffeur het geval is maar in principe is de functietoewijzing een krachtig moment voor degene waarvoor een rijbewijs niet echt noodzakelijk is. Gevraagd wordt hoe dat dan opgelost wordt. Spreker geeft aan dat het er vooral omgaat dat die medewerkers gewoon een functietoewijzing krijgen en als het niet noodzakelijk is ze later hun rijbewijs gaan halen zodat het geen gevolgen voor de rechtspositie heeft. De voorzitter merkt op dat het hem het beste lijkt om de brief af te wachten omdat mevrouw Rooijackers nu citeert uit de conceptbrief. Aangegeven wordt dat op basis van hetgeen in de aangeboden brief staat kan daar verder over gesproken worden.

De heer Wissink geeft aan dat als er onderdelen zijn die niet in de brief benoemd worden die niet geheel zijn zoals de centrales verwachten of hoe het zou moeten dan wordt daarop gereageerd en komt er brief op brief en dat kost alleen maar tijd en daar is niemand bij gebaat en zeker de medewerkers waar het om gaat niet. Aangegeven wordt dat hij hetgeen eerder is aangegeven benoemde omdat de brief nog is aangeboden. De voorzitter stelt het daarmee eens te zijn omdat hij ook niet blij zou zijn als de brief wordt aangeboden en de centrales dan aangeven dat het niet is wat ze gevraagd hebben. Voorgesteld wordt om de brief, voordat die formeel wordt aangeboden, met de centrales te delen. Op het moment dat de centrales vinden dat bepaalde elementen niet in de brief zijn opgenomen dan kan dat alsnog opgenomen worden omdat er anders weer vertraging ontstaat. Als de centrales aangeven dat zij het nog steeds niet zien en dat wel in de formele vergadering komt dan mag dat wat spreker betreft ook. De heer Van Riel geeft aan de brief af te wachten. Aangegeven wordt dat hijzelf al een keer een voorbeeld heeft aangehaald en dat was namelijk geen chauffeur maar hij/zij had wel in de functiebeschrijving staan dat hij/zij een rijbewijs moest hebben maar dat niet nodig was voor zijn/haar functie. Volgens spreker heeft dat vooral te maken met generieke functiebeschrijvingen die gemaakt zijn. Toegelicht wordt dat een logistiekeling, een korporaal die sergeant kon worden, moest wachten op de rijopleiding waarbij hem/haar werd verteld dat hij/zij anderhalf jaar moest wachten en ook anderhalf op zijn/haar bevordering moest wachten. Het is wel zo dat hij/zij met terugwerkende kracht bevorderd wordt maar volgens spreker kan niet zo met medewerkers omgegaan worden. Aangegeven wordt dat hij

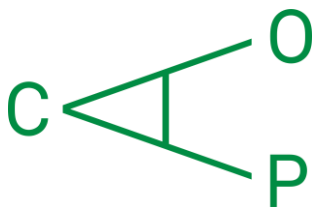

het er voor wat betreft de chauffeur mee eens is omdat dat zijn/haar hoofdtaak is maar een logistiekeling heeft zijn/haar rijbewijs niet direct nodig. Volgens spreker zal daarover nog wel een discussie ontstaan. De heer Hop vult aan dat hij in het io REO CLAS wel aandacht heeft gevraagd over hetgeen nu met alle medewerkers bij het OTCRij gebeurt met betrekking tot opleidingen. Aangegeven wordt dat hij veel geluiden hoort dat opleidingen worden ingekort om de wachtrijen weg te werken. De medewerkers van het OTCRij maken zich serieus zorgen over de kwaliteit van de rijopleidingen en de chauffeurs die daarmee worden afgeleverd. Spreker stelt dat dat gevaarlijke situaties kan gaan opleveren doordat medewerkers niet goed of te kort opgeleid worden en door elkaar heen van het OTCRIJ afkomen. Gevraagd wordt of daar enig inzicht in is. De voorzitter antwoordt daar niet zo direct inzicht in te hebben maar hij het prima vindt om daar in de brief iets over aan te geven. Spreker neemt aan dat aangegeven wordt dat als de snelheid opgevoerd wordt door de kwaliteit te laten zitten Defensie niet goed bezig is. De heer Hop merkt op dat er elementen uit de opleiding worden gehaald die er in het verleden wel inzaten en dan aangegeven wordt dat het meer learning on the job is en dat maar gedaan moet worden bij de operationele eenheden tijdens oefeningen en dergelijke en dat gevaarlijke situaties op kan leveren. Spreker zou graag kijken waar nu tegenaan gelopen wordt omdat er van alles wordt uitgebreid en er allemaal nieuwe voertuigen bijkomen. Op het moment dat daar echt operationele rijopleidingen mee onder druk komen te staan, zowel qua hoeveelheid het OTCRij aankan maar ook qua kwaliteit dan gaan er andere zaken spelen dan alleen het OTCRij is een beetje onderbezet.

De heer Verkuijl merkt op dat het klinkt dat met de brief naar de fout toe gecorrigeerd wordt. Het klopt inderdaad dat het probleem in het io REO CLAS was dat één OPCO geen personeel leverde maar dat OPCO daar zelf geen last van had omdat zij de rijbewijzen gewoon bij de lokale rijsschool afnamen. Hetgeen spreker wel interessant vindt is dat het OTCRij rijopleidingen verzorgt die de organisatie niet bij een civiele organisatie kan krijgen. Spreker geeft aan dat er ook geluiden vanuit de genie komen, dat betreft militairen die met explosieven en dergelijke werken, en hij heel goed begrijpt omdat het klinkt alsof opleidingen sneller kunnen maar het nooit zo kan zijn dat uiteindelijk een rijopleiding voor het nacht rijden ingekort wordt en medewerkers dat tijdens een oefening echt moeten doen ergens. Aangegeven wordt dat dat gewoon niet uit te leggen is. De voorzitter stelt dat hij denkt dat de medewerkers die dat besluit nemen het ook niet lichtvaardig besluiten. Zij beschikken over kennis en ervaring en zij zullen niet zomaar de kwaliteit eraan geven om de kwantiteit op te voeren. Aangegeven wordt dat hij daarnaar moet kijken en hij dat ook zeker gaat doen. Mevrouw Rooijackers licht toe dat er inderdaad rijopleidingen zijn die niet ingehuurd kunnen worden ook vanwege de voertuigen die Defensie heeft maar voor wat betreft rijbewijs B kan dat prima worden ingehuurd of uitbesteed. Aangegeven wordt dat in de brief een tekst opgenomen wordt over de kwaliteit van de rijopleidingen. De voorzitter geeft aan dat als gezamenlijk tot de slotsom gekomen wordt dat het hele kwaliteitshoofdstuk een verhaal op zich wordt dan zal dat van elkaar losgekoppeld worden anders wordt nooit van sommige basisvragen afgekomen. Het actiepunt wordt aangehouden.

Actiepunt 3, Huisvesting - werklocatie Kromhoutkazerne

Mevrouw Jansen geeft aan dat dit onderwerp vandaag op de agenda staat en het dan besproken wordt. Het actiepunt is afgehandeld.

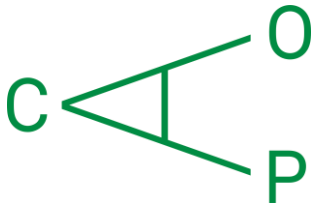
Actiepunt 4, Vulling militaire functies COMMIT, DOSCO en BS

Mevrouw Jansen geeft aan dat dit onderwerp eveneens vandaag op de agenda staat en het dan besproken wordt. Het actiepunt is afgehandeld.

Actiepunt 5, Bevoegdheid voorzitter BCO in relatie toe bevoegdheid functietoewijzer

Mevrouw Rooijackers licht toe dat de brief vergevorderd is maar het door haar agenda niet gelukt is hem voor deze WG REO aan te bieden. De heer Hop stelt dat het actiepunt niet het aanbieden van een brief betreft maar dat onderwerp in de volgende WG REO besproken zou worden. Mevrouw Rooijackers merkt op dat de nog aan te bieden brief geagendeerd zal worden. De heer Hop vraagt wat er, omdat onduidelijk is wat de bevoegdheid van de voorzitter van de BCO is, geen BCO's meer gehouden worden. De voorzitter antwoordt dat de brief duidelijkheid geeft over hij daar tegenaan kijkt en de brief in de volgende WG REO besproken kan worden. Op het moment dat in de brief hetgeen is opgenomen wat gelijk is aan het beeld van de centrales dan ziet hij geen reden om geen BCO te houden. Spreker geeft aan dat hij vaststelt dat het enkele feit dat het enkele weken duurt om zo'n brief aan te bieden het wellicht niet zo evident is als wellicht gedacht wordt anders had hij de brief al binnen een dag aangeboden. De heer Hop stelt dat de centrales dat wellicht in de BCO's aan tafel zitten met iemand die geen mandaat heeft. Aangegeven wordt dat dat ook prima is maar er dan wel een uitdaging is vooral omdat het pas in de volgende WG REO besproken wordt. De heer Verkuil merkt op dat de kans dat het strookt met het beeld van de centrales door de tijd die nodig is voor de brief al weg is. De voorzitter geeft aan dat dat niet het geval is en er meerdere voorbeelden zijn waardoor hij na lange omzwervingen uiteindelijk op het standpunt van de centrales komt. Spreker geeft aan dat hij de dames Rooijackers en Jansen de opdracht heeft gegeven om een zorgvuldig antwoord, gezien de belangen die ermee genoemd zijn, te formuleren. Daarnaast staat hij er natuurlijk als een huis voor dat er altijd iemand met mandaat aan tafel zit want dat geldt voor hemzelf maar ook voor iedereen om hem heen. Op het moment dat de brief wordt aangeboden en de centrales menen dat het echt significant anders is dan hoort hij dat graag direct maar hij de centrales oproept om hem tijd te geven de brief tot zich te nemen waarna deze formeel zal worden aangeboden. Mocht blijken dat er toch een te bespreken probleem is dan is spreker op ieder moment bereid om dat op te pakken. Daarnaast zou hij de centrales willen oproepen om tot die tijd, gezien alles wat gezamenlijk over reorganiseren, BCO's en voortgang besproken wordt, gewoon de BCO's te houden tenzij zijn brief daar verandering in brengt en het gesprek daarover met hem aangegaan wordt.

De heer Wissink stelt dat het er met name om gaat dat de centrales met een voorzitter BCO aan tafel zit waarvan verwacht wordt dat die mandaat heeft en ook, daar waar nodig, besluiten mag en gaat nemen. Aangegeven wordt dat het verleden leert dat als de voorzitter van de BCO een besluit neemt de functietoewijzer vanuit het DO daar overheen kan gaan en dat maakt het verwarrend. Als het BCO-proces uiteindelijk in de BCO3 belandt is en vervolgens tot overeenstemming met de voorzitter van het desbetreffende BCO gekomen wordt en dat vervolgens overruled wordt door een functietoewijzer vanuit een OPCO is de vraag waarom de centrales er dan nog zitten omdat ze dan net zo goed de functietoewijzer van het desbetreffende OPCO kunnen bellen of hij/zij het daar wel of niet mee eens is. Spreker merkt op dat zolang daar geen duidelijkheid over is en de BCO's gewoon doorgaan het fenomeen zich wellicht blijft voordoen bij bepaalde OPCO's, zoals het CLAS.

De heer Hop geeft aan dat het probleem wat zich vooral voordoet is dat, omdat normaal gesproken de OPCO's aanschuiven bij de BCO, de voorzitter van de BCO aangeeft dat dat geen probleem is omdat hij het volledige mandaat van het OPCO heeft maar gebleken is dat dat niet het geval is. Spreker stelt dat hij de voorzitter heeft horen zeggen om voorlopig gewoon BCO's te houden maar de centrales dan aan tafel zitten met een voorzitter die aangeeft dat hij/zij het mandaat heeft terwijl dat niet het geval is en hij daarom denkt dat nog even gewacht moet worden met het houden van BCO's. De voorzitter geeft aan dat hetgeen zich voordoet het feit is waar de centrales tegenaan gaan lopen en dat die twee zaken uit elkaar lopen. Aangegeven wordt dat er een staande praktijk van BCO's is en dat de praktijk is die zich jaren heeft afgespeeld zonder dat hij ooit een brief heeft geschreven over het mandaat van de voorzitter van de BCO. Klaarblijkelijk is dit de eerste keer dat de centrales daarop stuiten en het enige wat hij vraagt is hem even de ruimte te geven om daar op een zorgvuldige manier op te antwoorden. Daar bedoelt spreker een manier mee die geboekstaafd is op alles wat hij daarover kon vinden en op papier stond. Aangegeven wordt dat spreker erop gespind is om daarover op een normale manier met elkaar verder te praten. Om die reden vraagt spreker de centrales om in ieder geval acties van hun kant even op te schorten totdat hij de brief heeft aangeboden. Gesteld wordt dat hij de urgentie heeft begrepen en dat voor hem evident is.

De heer Van Riel geeft aan dat het klopt dat de centrales daar nog niet heel veel last van hebben gehad alleen hier betreft het een soort van verandert dit de wereld en daarmee ook de manier van vullen. Daarnaast wordt er vaak verwezen naar hoofdtak 1 maar het hem er vooral om gaat dat dit probleem niet op zichzelf staat omdat het alles te maken heeft met de discussie over artikel 20 en als dit niet opgelost wordt dan blijft het andere probleem ook bestaan. Aangegeven wordt dat wat hem betreft het niet los van elkaar gezien kan worden en daarover zo snel mogelijk gesproken moet worden. De voorzitter merkt op ook zeker een verband te zien. De heer Hop vraagt de voorzitter de vergadering te schorsen om kort met zijn collega's te overleggen. De voorzitter schorst de vergadering.

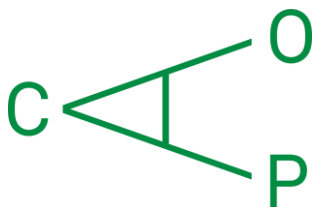
Schorsing 13:40 – 13:44

De voorzitter heropent de vergadering.

De heer Hop geeft aan dat het proces momenteel op meerdere tafels besproken wordt en hij de brief afwacht. Aangegeven wordt dat het voor de centrales belangrijk is dat er een voorzitter met mandaat aan tafel zit maar de centrales dat in de brief wel of niet zullen zien. De voorzitter merkt op dat op prijs te stellen en hij het maximale zal doen om de brief op korte termijn, via het CAOP, aan de centrales aan te bieden. Het actiepunt wordt aangehouden.

Agendapunt 3: Huisvesting i.h.k.v. groei Defensie;

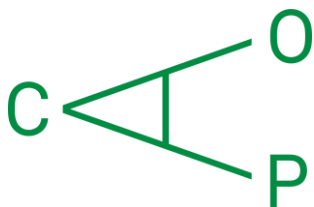
De voorzitter geeft aan dat de centrales hebben verzocht om te spreken over huisvesting in relatie tot groeiplannen. Specifiek over de groei op de Kromhoutkazerne of op andere plaatsen is de vraag of dat geaccommodeerd kan worden en er tegenaan gelopen wordt dat er een hoge druk ontstaat op allerlei faciliteiten, zoals het restaurant, parkeren, werkplekken en dergelijke. Aangegeven wordt dat de vorige keer een discussie gevoerd is die breder ging dan alleen de

Kromhoutkazerne. Daarom heeft de voorzitter enkele gasten uitgenodigd om de vastgoedopgave toe te lichten en de vragen van de centrales te bespreken.

De heer Stunnenberg licht toe dat bekend is dat het vastgoed bij Defensie niet al te best is en er sprake is van grote achterstalligheid. De insteek is om er de komende jaren voor te zorgen dat dat ingelopen wordt. Daarnaast heeft de groei van Defensie ook effect op het vastgoed. Dat betekent dat het niet alleen het inlopen van achterstallig onderhoud betreft maar ook rekening gehouden moet worden met de groei de komende jaren. Aangegeven wordt dat Defensie tot de conclusie is gekomen dat als dat op dezelfde manier als voorheen gedaan wordt dat niet mogelijk is. Het moet op een andere manier gedaan worden omdat het niet alleen moet leiden tot beter vastgoed maar het ook sneller en meer moet zijn. Dat kan niet meer alleen met het Rijks Vastgoedbedrijf (RVB) en gekeken is hoe dat op een andere wijze aangepakt kan worden. Kijkende naar de totale opgave voor de komende 15 jaar dan is de huidige uitvoering binnen het RVB niet meer voldoende. Hierover is nagedacht en daarvoor zijn de bouwers in Nederland, onder de noemer bouwend Nederland, en ingenieursbureaus aan tafel gehaald. In een aantal ronde tafel sessies is hen gevraagd, voor wat betreft de opgave voor de komende 15 jaar, hoe zij dat samen met Defensie zouden kunnen oplossen. Aangegeven wordt dat de huidige manier binnen Defensie is dat het per project met een aanbesteding in de markt, met concurrentiestelling en dergelijke, gezet wordt en dat gaat te langzaam. De bedoeling is om met de bouwers samen tot pakketten te komen die zij uit kunnen voeren. Kijkend naar de totale opgave is er voldoende werk voor de hele markt zodat er niet meer aan concurrentiestellingen gedaan hoeft te worden en samen gekeken kan worden hoe de totale opgave opgelost zou kunnen worden. Dat traject loopt inmiddels en daarvoor is de commandopost vastgoed ingericht. In de commandopost vastgoed, waarin Defensie, het RVB, de bouwers en wellicht ook onderaannemers inzitten, wordt gezamenlijk nagedacht over hoe de totale opgave in pakketten opgedeeld kan worden en dat wordt dan als pakket in de markt gezet.

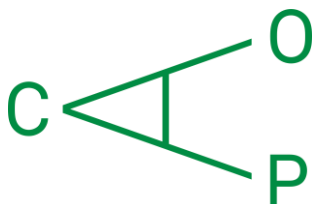
De heer Hop merkt op dat er ook zo'n liaisonafdeling bij DOSCO is die dat namens Defensie richting het RVB doet. Gevraagd wordt of deze commandopost vastgoed iets heel anders is. De heer Stunnenberg antwoordt ontkennend. Aangegeven wordt dat de opdrachtgever vanuit Defensie richting het RVB de Directie Vastgoed Management (DVM) is. Dat is de formele opdrachtgever aan het RVB en die bestaat nu al. De commandopost gaat zorgdragen voor een andere werkwijze maar daar zijn DVM en het RVB wel bij betrokken maar dat wordt niet meer met losstaande of individuele opdrachten richting de marktpartijen gedaan maar veel meer in grote pakketten. Het eerste pakket dat nu in de markt wordt gezet is legering. Hierbij wordt op basis van standaardisatie één legeringsvorm aangehouden omdat vastgesteld is dat dat voldoende is en de legering overal hetzelfde is. Dat wordt als één pakket voor de totale legering voor Defensie in de markt gezet. Aangegeven wordt dat het mooiste zou zijn, daar lopen nu de eerste onderzoeken voor, om vanuit de markt de input krijgen. Aan de markt kan gevraagd worden hoe zij het aan zouden pakken zodat het efficiënt ingericht wordt en er sneller geleverd kan worden omdat daar het hele aanbestedingstraject niet hoeft plaats te vinden en daar heel veel tijd mee gewonnen kan worden. De heer Hop stelt dat dan eigenlijk de tussenstap via de DVM en het RVB eruit gaat. De heer Stunnenberg antwoordt dat het mooi zou zijn als dat lukt omdat daar veel tijd mee gewonnen wordt maar of dat helemaal realiseerbaar is moet nog met elkaar uitgevonden worden.

De heer Stunnenberg vervolgt zijn toelichting. De commandopost is één van de onderwerpen onder wat Quantum Leap genoemd wordt. Dat is de verzamelnaam waarvan de bestuursraad heeft gezegd dat het onderwerpen betreft waarvan Defensie vindt dat daarin een versnelling plaats moet vinden. Dat betekent dat het op een andere manier gedaan zal worden en één van de leden van de Bestuursraad dan ook verantwoordelijk is voor dat traject en zelf besluiten kan nemen om ervoor te zorgen dat een versnelling plaatsvindt. Eén van de effecten daarbij is dat de commandopost vastgoed al bestaat en in relatief korte tijd ingeregeld is en daarin is te zien dat Defensie in staat is om die versnelling vorm te geven. Dit is hoe dat voor de vastgoedportefeuille gedaan wordt maar daarnaast wordt gewerkt aan het Nationaal programma ruimte voor Defensie op basis van 57 behoeftes vanuit de krijgsmacht. Afgelopen anderhalf jaar is gekeken waar dat in Nederland op welke locaties ingevuld zou kunnen worden. Dat plan is bijna gereed en ligt op 19 december 2025 in de Ministerraad. Als de Ministerraad daar goedkeuring aan geeft dan kan aan de slag gegaan worden met de uitvoering van dat plan. De vastgoed gerelateerde onderdelen van dat plan en de uitwerking daarvan wordt ook onder gebracht bij de commandopost zodat ervoor gezorgd kan worden dat er zo snel mogelijk invulling aan gegeven wordt.

De heer Huibrechtse licht toe dat de vastgoedopgave van Defensie, waar eerder over gesproken werd, enorm is. Op de nieuwe Haven is een goed inventariseringsproject in opstart in het kader van hetgeen eerder overgesproken is en de groei. Aangegeven wordt dat op allerlei plaatsen grootschalige projecten worden voorbereid. Er wordt bijvoorbeeld een nieuwe grote centrale kazerne ontwikkeld waar zo'n 7000 medewerkers gehuisvest kunnen worden. Het is niet makkelijk omdat het sinds lange tijd is dat Defensie zo'n grootschalig project gaat bouwen. In totaliteit is er een aantal grote en kleine projecten die door elkaar heen lopen en spelen tussen RV&L en DVM.

De heer Verkuijl vraagt zich af waarom er niet voor gekozen is om Defensie in een groter aantal provincies aanwezig te laten zijn. De heer Huibrechtse antwoordt dat de spreiding maximaal is kijkend naar de 57 behoeftes die er verspreid over Nederland zijn. De heer Verkuijl vraagt zich af, los van de vergunningen, of dan de befaamde bekende conservatieve spelers weer in de commandopost zitten en het grappig is dat Defensie praat over regie en hij een commandopost op zich wel zorgelijk vindt. Op het moment dat vanuit de commandopost gezegd wordt dat het hele pakket tegelijk gebouwd wordt de vraag is wie de vergunningen regelt. Aangegeven wordt dat vergunningen een nog grotere uitdaging zijn en hij denkt dat als Defensie gebouwen wil bouwen en daarvoor een vergunning heeft daar een bouwer bij gevonden moet worden. De vraag is dan of ook in dat opzicht oplossingen in zicht zijn en of er ook meer out of the box naar oplossingen gekeken wordt. De heer Huibrechtse geeft aan dat dat nog in voorbereiding is. Spreker licht toe dat Defensie nog met de marktpartij aan het leren is en er een spoorboek is gemaakt van hetgeen meegenomen moet worden en hoe versneld kan worden en daar zitten ook de voorbereiding van vergunningen in. Aangegeven wordt dat hoe meer projecten voorbereid kunnen worden en hoe meer standaarden er zijn er dan ook snel gebouwd kan worden. Als voorbeeld wordt aangegeven dat het ook iets met stikstof doet en hoe meer in de fabriek voorbereid kan worden hoe meer dat op de bouwlocatie scheelt. Spreker geeft aan dat al die innovatieve zaken meegenomen worden.

De heer Stunnenberg vult aan dat dat ook exact de reden is waarom de bouwers en ingenieursbureau aan tafel zijn gehaald. Aan hen is gevraagd om mee te denken over hoe die opgave ingevuld kan worden omdat Defensie die kennis ook niet in huis heeft. Gekeken wordt of de bouwers en ingenieursbureau voorbeelden hebben hoe op een bepaalde manier gebouwd kan worden en dan kan overwogen worden op het op die manier te doen. Spreker stelt dat de ingenieursbureaus die aan tafel zitten ook die innovatie nastreven en dat zou wel opties geven.

De heer Huibrechtse merkt op dat er op een gegeven moment 61 opgaves zijn uitgelicht en samen met de ingenieursbureaus gekeken is wat er allemaal op die locaties, inclusief de vergunningen, gedaan moet worden. Aangegeven wordt dat specifiek voor de MPOD, het proces na het vaststellen voor de definitieve locaties, op basis van een totaaloverzicht gekeken is waar alle behoeftes ingevuld zouden kunnen worden. Uiteindelijk is dat getrechterd op basis van een aantal criteria waaronder maatschappelijk draagvlak en bestuurlijk draagvlak. Daarnaast is gekeken wat dat betekent voor de medewerkers en dat wordt allemaal meegenomen. Uiteindelijk heeft dat geleid tot voorkeurslocaties en daar zijn zienswijzen op mogelijk geweest en in de tussentijd is ook met de regio's, provincies en gemeenten gesproken over hetgeen Defensie wil doen. Aangegeven wordt dat er gemeentes waren die zelf met een voorstel kwamen over hoe dat in de omgeving ingevuld zou kunnen worden. Geprobeerd wordt om aan de voorkant afspraken te maken dat als Defensie iets op een bepaalde manier gaat doen, wat voor de gemeente ook positief uit kan werken, zij ook zorgen dat de vergunning snel geregeld kan worden. De voorzitter geeft aan dat eerder het woord 800 projecten gevallen is en gevraagd wordt of dat kleinere wijzigingen betreft. De heer Huibrechtse licht toe dat het totale bouwprogramma bij DVM ligt en daarin staan 800 regels met activiteiten van klein tot groot.

De heer Hop geeft over de standaardisatie van de legeringsgebouwen aan dat hij zich kan voorstellen dat niet op elke locatie dezelfde behoefte aan dezelfde legering is. Gevraagd wordt dat als dat gaat gebeuren hoe hij dat voor zich moet zien. De heer Huibrechtse antwoordt dat het gebouw als legeringsgebouw ontworpen wordt maar dat het een soort standaard hotelkamer wordt. De heer Van Riel merkt op dat de heer Hop wellicht bedoelt, daar is eerder ook over gesproken, dat bij bepaalde opleidingen, zoals mariniers, er een bepaalde saamhorigheid en dergelijk ingebracht moet worden. De heer Huibrechtse stelt dat er wel variatie in zit en het niet altijd eenpersoonskamers zijn. Gevraagd wordt of daar beleid voor vastgesteld is. De heer Hop antwoordt bevestigend. Aangegeven wordt dat er nog altijd discussie is over de legeringsnormen en de vraag is aan welke norm de legering moet voldoen omdat daarin wel voorzien moet worden. Aangegeven wordt dat het kan zijn dat bepaalde groepen medewerkers meer kastruimte, omkleedruimtes en dergelijke nodig hebben in plaats van alleen een bed en een bureau. De heer Huibrechtse geeft aan dat de doelstelling is om zoveel mogelijk eenheid te creëren om de massa weg te kunnen zetten. Daarnaast is er ook oog voor specifieke vraagstelling omdat Defensie een unieke organisatie is wat betekent dat niet alles te standaardiseren is.

De heer Wissink stelt dat nu constant over de vorm gesproken wordt en vraagt of inhoudelijk al aangegeven kan worden wat de verwachte termijn is dat er daadwerkelijk uitvoering aan gegeven wordt. De heer Huibrechtse antwoordt zich niet op die vraag voorbereid te hebben maar alle plannen wel een doorlooptijd hebben. De heer Wissink merkt op dat dat ook de vorm betreft en

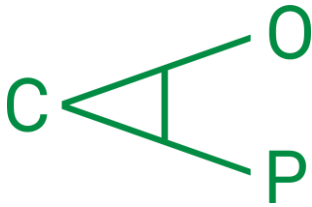

het wishful thinking is dat hetgeen bedacht wordt ook op die manier uitgevoerd kan worden. Spreker geeft aan dat hij het belangrijk vindt dat als er medewerkers geworven worden en Defensie binnenkomen op een goede manier hun voertuigen kunnen parkeren en hun werkzaamheden kunnen uitvoeren. De heer Huibrechtse merkt op daar later op terug te komen omdat dat meer over crisismanagement gaan omdat de plannen van vele factoren afhankelijk zijn, zoals afspraken met gemeentes maar er ook kort cyclische vragen zijn met betrekking tot de groei van de organisatie die ingevuld moeten worden.

De heer Van der Hulst geeft aan dat eerder al even de legeringsnormen aan bod kwamen. Spreker stelt dat daar eerder informeel over gesproken is en daar op dat moment nog geen overeenstemming met de CMC over was. Daarnaast was er ook nog geen overeenstemming over de legering met de centrales en dat heeft ook met de burgerhuisvesting/legering te maken. Toentertijd is afgesproken dat het hele setje aan regels, waarvoor nog data verzameld moest worden, nog een keer met de centrales aan bod zou komen. Gevraagd wordt of, als daar met de centrales over gesproken wordt, al die bestellingen al de deur uit zijn omdat de vraag dan is waar dan nog over gesproken wordt. De voorzitter antwoordt dat hij dat eerlijk gezegd niet weet en dat gezamenlijk bekeken moet worden. Aangegeven wordt dat hij in de voorbereiding begrepen heeft dat het gaat om standaard waar het kan en afwijken waar het moet. Spreker stelt dat daar in ieder geval even attentie voor moet zijn. De heer Van der Hulst merkt op dat de ideale wereld zou zijn dat als blijkt dat er veel meer kamers moeten komen dan voorzien is deze gewoon bijgeplust moeten kunnen worden. De voorzitter stelt dat hij het met de heer Van der Hulst eens is dat er een verband moet zijn tussen hetgeen gekocht wordt en wat Defensie met de sociale partners over bepaalde minimumeisen heeft afgesproken.

De heer Huibrechtse geeft, op de eerdere vraag van de heer Wissink, aan dat naast legering echt snelheid gecreëerd wordt. Daarnaast wordt geprobeerd voor meerdere categorieën kantoren, lesgebouwen, magazijnen en werkplaatsen te creëren. Aangegeven wordt dat sommige locaties toch sneller uit hun jasje groeien dan voorzien was of voorzien kan worden. In één van de grote plannen om huisvesting te realiseren is een financiële band opgenomen om een pand te huren of te kopen zodat niet op allerlei plaatsen onder de norm gezakt wordt. Aangegeven wordt dat voor de BS een locatie gehuurd is en daar voor wat betreft COMMIT nog naar gekeken wordt en dat betreft bestaande locaties zodat snel gehandeld kan worden. Volgens spreker is snel soms wat relatief omdat als er een pand gehuurd wordt en het traject met de RVB, waar een aantal zaken gedaan moet worden, doorlopen moet worden. Aangegeven wordt dat dat elementen zijn waarin nu zo snel mogelijk geprobeerd wordt te schakelen. Op het moment dat er echt zaken misgaan is het aan de CDS samen met DVM om die zaken eruit te pikken.

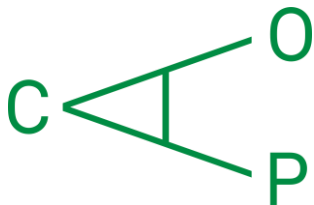
De voorzitter vraagt of er nog meer voorbeelden zijn zoals bijvoorbeeld hoe de parkeergelegenheid op de nieuwe haven is neergezet. De heer Huibrechtse antwoordt dat daar legio voorbeelden van zijn. Aangegeven wordt dat in die 800 regels, waar eerder over gesproken is, meerdere zaken zijn maar hij alle details van die 800 projecten niet in zijn hoofd heeft zitten maar dat wel uitgezocht kan worden.

De heer Hop vraagt of ten aanzien van de uitbreidingen, vooral op een specifieke locatie, gekeken wordt naar de bereikbaarheid van de kazerne. Op het moment dat er honderden medewerkers binnenkomen kan dat ook gevolgen hebben voor het deel dat buiten de kazerne ligt. De heer Stunnenberg licht toe dat het onderzoek op al die locaties niet door Defensie zelf is gedaan en de regio's daarbij betrokken zijn. Aangegeven wordt dat als dat bij Defensie geen aandachtspunt was geweest dan is dat bij gemeentes en de provincies wel het geval. Aan de lokale autoriteiten is ook de vraag gesteld hoe gezamenlijk nagedacht kan worden over een mobiliteits- of bereikbaarheidsplan omdat de lokale wegen wellicht onvoldoende zijn om de toename van medewerkers aan te kunnen. Er zal gezamenlijk met de lokale autoriteiten, maar ook met het Ministerie van I&W, gesproken worden hoe, als dat nodig is, in een oplossing voorzien kan worden en dat wordt daarin meegenomen.

De heer Huibrechtse geeft aan dat Defensie enorm groeit en er nu grote projecten in voorbereiding zijn. Aangegeven wordt dat er beweging in de opgave zit maar dat niet makkelijk is. De heer Verkuijl stelt dat toen hij twintig jaar geleden op de Frederikkazerne werkte er al gesproken werd over het realiseren van meer parkeergelegenheid. De heer Huibrechtse merkt op dat dat een voorbeeld van zo'n noodvoorziening is. De heer Verkuijl geeft aan dat dat een noodvoorziening betreft waarbij de medewerkers van de Frederikkazerne nu bij Duindigt parkeren. Volgens spreker kan iedereen zich voorstellen dat als de nieuwbouw gerealiseerd is van Duindigt wellicht een permanente parkeergarage gemaakt moet worden omdat er veel meer medewerkers bijkomen. De heer Huibrechtse licht toe dat zo'n plan inclusief parkeerplaatsen en omgevingszaken is en daar de 2^e en 3^e orde effecten in meegenomen worden en als nu snel een pand gehuurd wordt staan die 2^e en 3^e orde effecten op sommige dagen onder druk. Om die reden wordt voor deze voorzieningen naar andere locaties gekeken maar dat een opgave is die niet snel te realiseren is.

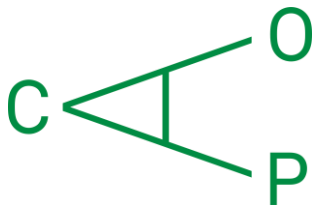
De heer Jobse licht toe dat de Kromhoutkazerne (KHK) de jongste kazerne is die inmiddels alweer vijftien jaar oud is maar hij daar nog steeds trots op is. Spreker geeft aan dat hij de kazernecommandant is en er een Locatie Medezeggenschapscommissie (LMC) is waar hij regelmatig mee om de tafel zit. Die functie heeft spreker al bijna vijf jaar en volgens hem staat parkeren ook al vijf jaar op de agenda van de LMC. Aan de ene kant begrijpt hij dat maar aan de andere kant is het soms ook wel lastig omdat op de KHK geen ruimte meer is om extra parkeerplaatsen aan te maken omdat de gemeente Utrecht dat niet toestaat. Aangegeven wordt dat hij denkt dat er wel mogelijkheden zijn om het probleem kleiner te maken. Als voorbeeld wordt gegeven dat hij er zelf voor gekozen heeft om vijf dagen in de week met zijn eigen auto naar de KHK te rijden en hij dan in de parkeergarage parkeert. Op het moment dat tegen hem gezegd zou worden dat dinsdag de drukste dag is en hem gevraagd wordt met de trein te komen dan zou hij dat op zich best willen doen alleen kan hij het treinkaartje dan nergens kwijt. Wat hem betreft zou het helpen als Defensie voor het dagelijks heen en weer reizen naar een systeem zou kunnen gaan waarbij de daadwerkelijke kosten gedeclareerd zouden kunnen worden. Deels is dat gedaan omdat een samengestelde reis gedeclareerd mag worden. Dat betekent dat een medewerker met de auto naar een station mag rijden en daar op de trein kan stappen naar de werklocatie en dat gedeclareerd mag worden. Aangegeven wordt dat dat overigens nog steeds niet goed in het systeem werkt maar het declareren van de daadwerkelijke kosten echt zou helpen. De heer Van Riel vraagt of bedoeld wordt dat daar de parkeerkosten bij zitten. De heer Jobse antwoordt dat dat

een optie zou zijn. Aangegeven wordt dat als Defensie het echt belangrijk vindt dat alle medewerkers met hun eigen auto naar de werklocatie kunnen komen en zij in de parkeergarage moeten, waarvoor betaald moet worden, parkeren dan kunnen daar wellicht afspraken over gemaakt worden. Aangegeven wordt dat het tegenovergestelde ook gebeurd en hij voor allerlei overleggen ook in een lokaal bij de Universiteit van Utrecht zit en zij parkeergeld hebben geïntroduceerd. Dat betekent dat als iemand met de auto naar de Universiteit van Utrecht komt hij/zij tien euro parkeergeld krijgt en dat helpt om mensen te prikkelen om met het openbaar vervoer te komen. Hetgeen spreker hiermee wil zeggen is dat er wel oplossingsrichtingen zijn maar niet in het creëren van meer parkeerplaatsen. De heer Hop stelt dat over daadwerkelijke kosten een afspraak met de voorzitter is gemaakt maar als naar het vergoeden van daadwerkelijke kilometers gegaan wordt het dan geen 23 cent per kilometer meer is. Spreker stelt dat het probleem in 2019 al onderkent is, hij heeft daar een aantal io REO verslagen op nageslagen, en de centrales daar toentertijd, bij een uitbreidingsplan van het CLAS, al aangeslagen zijn over de capaciteit op de KHK waarbij toen al werd aangegeven dat het al behoorlijk knel loopt. Daarnaast hoort hij ook geluiden van medewerkers die aangeven dat zij met het OV willen komen maar zij op bepaalde tijdstippen drie of vier bussen voorbij moeten laten gaan vanwege de overvolle bussen. Aangegeven wordt dat dat wat hem betreft veel breder bekeken moet worden.

De heer Jobse stelt dat het jaartal 2019 genoemd is maar er sinds die tijd wel een tram in Utrecht is gaan rijden. Volgens hem zijn medewerkers die van de tram gebruik maken daar heel blij mee omdat die tram heel frequent rijdt en ook heel groot is waardoor het effect dat geschetst wordt meevalt. Aangegeven wordt dat er wel spijtstijden zijn waarin het drukker is dan anders maar de tram stopt voor de deur van de KHK en dat betekent dat het laatste stuk van het OV-traject goed is ingeregeld. De heer Van der Hulst geeft aan dat het altijd lastig is omdat de centrales een informeel gesprek met COMMIT hebben gevoerd, daar kan niet uit geciteerd worden omdat het een informeel gesprek betrof, maar zij daar toch iemand van zeker niveau hoorde zeggen dat hij/zij soms zes trams voorbij moet laten gaan omdat hij/zij niet meer in de voorgaande trams past. Dat betekent dat de druk niet alleen ligt op de parkeerplaatsen maar de druk ook op de betreffende tram is toegenomen.

De heer Jobse licht toe dat er 197 legeringskamers op de KHK zijn. Aangegeven wordt dat in overleg met de binnenslapers en ook vanuit hun het signaal komt dat niet alle kamers volledig effectief worden benut. Dat geldt volgens hem niet alleen voor de KHK maar dat voor meerdere plaatsen in het land geldt. Aangegeven wordt dat hij denkt dat het geweldig zou kunnen helpen als aan de medewerkers gegarandeerd kan worden dat ze, als dat nodig is, legering hebben maar vooral ook als ze het niet nodig hebben zodat anderen gebruik zouden kunnen maken van dezelfde legering en daarvoor moet een aantal zaken ingeregeld worden. Spreker stelt dat hij eerder hoorde zeggen dat er voor opslag van PGU gezorgd moet worden maar dat dat dan niet op een hotelkamer moet maar heel dichtbij een kazerne. Daarnaast moet frequenter schoongemaakt worden zodat op het moment dat de ene medewerker eruit gaat de ander in een schone kamer komt. Spreker geeft aan dat hij de stelling durft aan te gaan, er is nu een wachtlijst van circa 45 medewerkers die ergens anders legering krijgen, dat als naar een hotelsysteem gegroeid zou kunnen worden hij die 45 medewerkers onmiddellijk een legeringskamer kan garanderen. Op dit moment is het zo dat als een medewerker voor meerdere nachten per week gebruik maakt van

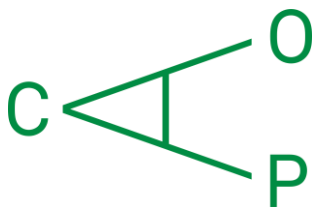

een legeringskamer hij/zij een kamer voor de hele week krijgt. De inwonerscommissie en meerdere dagelijkse waarneming geeft aan dat heel veel kamers ongebruikt staan en naar een effectievere bezetting van bestaande legeringskamers gegaan kan worden. Dat betreft een korte termijn maatregel waarbij aan medewerkers heel snel extra ruimte geboden kan worden.

Spreker merkt op dat op heel de KHK zo'n 3800 werkplekken zijn. Kijkend naar de bezetting over de week dan is dinsdag verreweg de drukste dag maar er op alle andere dagen vrije werkplekken zijn. Er is een kazerneadjutant die niets anders doet dan de hele dag de kazerne in de gaten houden en door alle gebouwen heen loopt, hij doet dat zelf ook incidenteel, en gebleken is dat er altijd werkplekken vrij zijn. De heer Van Riel merkt op dat dat helemaal niets zegt. De heer Jobse merkt op dat dat klopt maar er macro gezien plek is alleen micro gezien zijn er werkplekken toebedeeld aan afdelingen. Op het moment dat er een opdracht binnenkomt kan het voorkomen dat de aan hen toebedeelde werkplek vol is en dat vindt hij altijd een beetje het complexe tussen macro en micro. Volgens spreker is de KHK qua werkplekken niet vol maar er wel gebouwen, afdelingen en verdiepingen zijn die echt vol zitten. Aangegeven wordt dat CLAS, COMMIT en DOSCO, als hoofdgebruikers, aangeven dat zij daar in de bedrijfsvoering afspraken over proberen te maken en hij in ieder geval weet dat het CLAS dat doet. Zij hebben tegen de ene directie gezegd dat als de directie alle medewerkers bijeen wil hebben dat dan op woensdag kan en de andere directie dat op donderdag kan doen. Aangegeven wordt dat dat niet altijd zijn volle omvang kan maar daardoor kan wel beter van de faciliteiten gebruik gemaakt worden. Daarnaast is vastgesteld dat de groei van JIVC binnen COMMIT van een dermate grote omvang is dat het niet meer op de KHK past. In eerste aanleg is daarvoor een zoekopdracht uitgezet binnen een straal van 25 kilometer rondom de KHK en als dat niet lukt dan wellicht 50 kilometer rondom de KHK zodat in de bestaande infra dat getal aan werkplekken voor COMMIT gehuurd wordt.

De heer Verkuijl vraagt of ook nagedacht wordt om heel JIVC, omdat daar wellicht ook nog medewerkers bijkomen, naar een gehuurde locatie over te laten gaan. De heer Jobse antwoordt dat daar over gesproken is, maar hij niet namens COMMIT kan spreken, maar COMMIT heeft aangegeven dat bepaalde bestaande afdelingen van het JIVC ook zo verbonden zijn met COMMIT dat ze die graag bij elkaar willen hebben. Aangegeven wordt dat er altijd een behoefte blijft om een deel van de werkzaamheden op KHK te doen maar dat, als tegen een groter pand aangelopen wordt dat zeker een overweging kan zijn. Daarnaast groeit het CLAS, die beperkt op de KHK zit, fors en dat in grote lijnen ook voor DOSCO geldt. Aangegeven wordt dat DOSCO op allerlei ondersteuningsgebieden groeit maar hetgeen op de KHK gehuisvest is niet echt heel erg groeit maar dat er tientallen zijn en zeker geen honderdtallen. Aangegeven wordt dat als de groei van COMMIT elders gehuisvest kan worden de KHK nog steeds een locatie is waar prima, zelfs met een beperkte groei, gewoond en gewerkt kan worden.

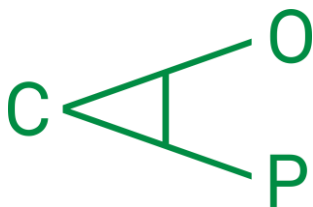
Spreker geeft aan dat over de eetzaal op de KHK aangegeven wordt het daar tijdens de lunch heel druk is. Aangegeven wordt dat dat klopt omdat er heel veel medewerkers zijn die willen lunchen zit daar een beetje een rare prikkel in omdat een medewerker voor het parkeren vroeg op de KHK moet zijn en medewerkers daarom vaak ook vroeg gaan lunchen zodat iedereen massaal om 11:30 uur naar de eetzaal gaat. Dat is een beetje vervelend omdat de eetzaal twee uur open is maar als een medewerker een uur later gaat lunchen hij/zij gegarandeerd een zitplaats heeft. Op het

moment dat alle medewerkers om 11:30 uur naar de eetzaal gaan dan moeten ze soms even wachten. Geprobeerd wordt in het gebruikersoverleg te benadrukken of gekeken kan worden of daar wellicht afspraken over gemaakt kunnen worden zodat de medewerkers niet allemaal tegelijk naar de eetzaal gaan en dan in de rij moeten staan. Aangegeven wordt dat spreker zelf ook weleens in de rij staat en hij dezelfde medewerkers hoort mopperen omdat ze er zelf voor kiezen om op dat tijdstip te gaan lunchen.

Aangegeven wordt dat het laatste wat hij wil zeggen, wellicht klinkt dat aanmatigend maar dat niet zo bedoeld is, is dat er volgens hem een aantal maatregelen te treffen is die een deel van de problematiek kleiner kan maken en dat relatief snel kan. Dat gaat in ieder geval veel sneller dan iets nieuws bouwen of infra aanpassingen omdat die heel veel overleg en tijd kosten.

De heer Van der Hulst merkt op dat wellicht net het verslag van de vorige WG REO is vastgesteld en hij niet te veel in herhaling wil vallen. Aangegeven wordt dat de centrales onlangs informeel bijeen hebben gezeten met COMMIT om met name ook over de KHK te spreken. Spreker stelt dat de heer Jobse het eerder al met een slag om de arm zei maar het tegelijkertijd toch wel vergeleken wordt met bijvoorbeeld de PKC en dat uiteindelijk als macro en micro in de cijfers terug te zien is maar het uiteindelijk over het welbevinden van medewerkers. Er zit een bepaalde gedachte achter het feit dat medewerkers in bepaalde vlakken met elkaar werken en achter het feit dat de meeste medewerkers in Nederland tussen 11:30 en 12:30 uur gaan lunchen zit gewoon een gedragscomponent en die zit diep in de medewerkers geworteld en daardoor ontstaan de problemen die er nu zijn. Aangegeven wordt dat door het out of the box denken ook gedacht wordt dat medewerkers ook om 13:30 uur kunnen gaan lunchen begrijpt hij maar wat spreker betreft zit dat niet in de medewerkers. Dat betekent dat het gezamenlijk bedacht kan worden maar dat niet zozeer een oplossingsrichting is. Aangegeven wordt dat hetgeen nu aangegeven wordt bij DOSCO vandaan komt en er ongetwijfeld bij het CEAG of elders arbeidspsychologen zitten die hierin kunnen ondersteunen. Spreker stelt dat hetgeen is aangegeven enerzijds wellicht een oplossing kan bieden maar anderzijds het ook een rem kan zetten op allerlei out of the box gedachten die soms een eigen leven gaan leiden waardoor het lijkt alsof het aan de medewerkers ligt. Daarnaast wordt aangegeven dat er op een gegeven moment ook geen signalen meer komen dat medewerkers ontevreden zijn omdat ze denken dat ze er geen invloed meer op hebben omdat ze het al een keer hebben aangegeven maar tegelijkertijd wel de werkvreugde naar beneden gaat. Spreker stelt dat werkvreugde specifiek uitgevraagd kan worden en gevraagd wordt of onderzoek onder de medewerkers al informatie heeft opgeleverd of dat bijvoorbeeld naar voren komt uit de RI&E, werkblik of iets dergelijks. Spreker merkt op dat bij het CLAS ook gezegd is dat medewerkers van een bepaalde militaire eenheid voortaan op donderdagochtend moeten komen werken. Op het moment dat dat als een goede suggestie aan zijn/haar ondergeschikten wordt geopperd dan zullen de ondergeschikten zeggen dat ze dat een heel goed idee vinden omdat ze degene die dat heeft gezegd niet durven tegen te spreken. Ondanks dat hij/zij heeft aangegeven dat zijn/haar deur altijd openstaat en alles tegen hem/haar gezegd mag worden zit dat ook niet helemaal in de Defensieorganisatie. Spreker geeft aan dat Defensie zich er in dat soort bewust van moet zijn.

De heer Wissink vraagt of in de planning ook nagedacht is om de medewerkers niet naar het eten toe te laten komen maar het eten naar de medewerkers toe te brengen. Aangegeven wordt dat toen hij cateringmanager op de Van Gentkazerne was hij zelf heeft deelgenomen aan een project, dat ging met name over de voedselveiligheid en essentiële voedingsstoffen, met de Universiteit Wageningen die in samenwerking met het Field Lab opgelopen werd. Spreker geeft aan dat op een gegeven moment op de Van Gentkazerne een te kort was aan medewerkers, stoelen en tijd terwijl werknemers binnen Paresto de uitvoerende werkzaamheden moesten verrichten. Daarbij werd in de problemen gekomen met de ATW en de roosters en dat is opgelost door voeding naar de medewerkers te brengen. Wellicht kan daarover nagedacht worden omdat dat enorm kan schelen.

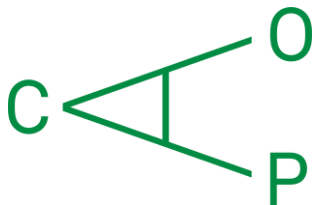
De heer Stunnenberg verlaat de vergadering, vanwege een andere afspraak, om 14:35 uur.

De heer Jobse geeft aan dat de ondersteuning op de KHK wordt geregeld door de firma ISS en zij op dit moment een klanttevredenheidsonderzoek hebben lopen. Volgens spreker zou het heel interessant zijn om de uitkomsten daarvan te beschouwen en te kijken welke thema's daaruit voortkomen omdat dat een heel actueel beeld kan geven en daar kunnen eventueel de eerder gedane suggesties in meegenomen worden. Aangegeven wordt dat in K2 een functionaliteit zit waar medewerkers een hapje en een drankje kunnen doen en dat ook in K5 gedaan kan worden zodat op die manier een klein beetje naar de medewerkers toe gegaan kan worden. Daarnaast is in het restaurant nog steeds de mogelijkheid om eten en drinken af te halen.

De heer Van der Hulst vraagt of met arbeidspsychologen wordt samengewerkt om hierbij te ondersteunen in hoe dit soort effecten werken. De heer Jobse antwoordt dat dat op dit moment niet het geval is maar het een waardevolle suggestie is waarover hij na zal denken.

De heer Verkuijl geeft aan dat als er iets gedaan wordt in K5 dat vanuit comfort gedaan moet worden. De heer Jobse licht toe dat comfort het faciliteert maar de vraag vanuit de gebruikers komt. Spreker geeft aan dat hij dat graag zou omarmen en daar inmiddels middelen voor zijn gevonden en aan comfort gevraagd wordt om dat in te richten. De heer Verkuijl geeft dat hij zich voor kan stellen dat het voor comfort ook gewoon interessant is om dat ergens anders ook uit te rollen.

De heer Hop stelt dat er, los van de KHK, ook in het geheel accommodaties zijn waar op de lange of middellange termijn zaken gaan plaatsvinden. Aangegeven wordt dat er op hele korte termijn ook grote problemen zijn en hij hoorde dat er voor wat betreft de legering plannen zijn waar Defensie hele slechte sier mee maakt. Daarnaast is het ook niet fijn als er voor mensen die in grote getalen opkomen helemaal geen capaciteit op die locaties is. De voorzitter geeft aan dat hij zich kan voorstellen dat er een aantal crisismaatregelen getroffen wordt. Hoever die gaan, welke impact die hebben en of dat de type uitstraling heeft die de heer Hop net suggereert weet hij niet. Gevraagd wordt of de heer Hop wil toelichten wat hem ter ore is gekomen. De heer Hop licht toe dat binnen afzienbare tijd op grote locaties honderden medewerkers tegelijk, Den Helder is zo'n locatie, binnenkomen. Aangegeven wordt dat in Den Helder echt grote problematiek met huisvesting is en er meer van dat soort locaties zijn. Spreker stelt dat de Staatssecretaris heeft gezegd dat het niet uitmaakt waar de medewerkers opkomen omdat de rest later wel geregeld zou

worden. Volgens spreker begint het nu echt wel de realiteit te worden, althans dat gevoel heeft hij, en dan begint hij zich toch wel serieus zorgen te maken dat op het moment dat de medewerkers binnenkomen de hele basis, zoals geen legering, geen voeding, geen sportinstructeurs en geen schietinstructeurs en alle infrastructuur, niet op orde is. Aangegeven wordt dat het wel eens zo kan zijn dat het succes dat Defensie nu heeft wel eens heel snel om kan slaan in zo'n dissatisfier die Defensie zeker niet gaan helpen. Spreker stelt dat dat voorkomen moet worden als dat soort excessen zich nu echt aandienen.

De voorzitter merkt op dat hij denkt dat de Staatssecretaris destijds probeerde te duiden dat op het moment dat pas een stap genomen wordt als alle randvoorwaarden zijn ingeregeld dan wellicht die stap niet mee genomen wordt en dan moet Defensie voor een deel assertief zijn. Aan de andere kant is het zo dat geprobeerd wordt mensen aan te trekken en iedereen weet, zeker aan deze tafel, hoeveel moeite het kost om mensen aan te trekken, hun belangstelling te laten uiten, te laten solliciteren, te keuren en op te leiden. Op het moment dat het dan eenmaal zover is dat dan de arbeidsvreugde heel snel naar beneden gaat met het type zaken die eerder aangegeven zijn en daar zit Defensie zelf ook bovenop. Daarnaast kan het wel zo zijn dat in sommige gevallen op dat soort zaken gestuit wordt. Aangegeven wordt dat het enkele feit dat het onderwerp vandaag geagendeerd is betekent dat spreker zeker aanspreekbaar is op dit type onderwerpen. Spreker vraagt aan de heer Huibrechtse of hij voorbeelden heeft of dat er voor bepaalde locaties al oplossingen zijn gevonden. De heer Huibrechtse geeft aan dat bijvoorbeeld in Den Helder voor het Meeuwennest is een noodvoorziening gebouwd is en nu aan de permanente voorziening gewerkt wordt. Daarnaast is de legering die daar staat ook ondermaats maar hij nog niet kan aangeven wanneer daar nu precies gebouwd kan worden. Aangegeven wordt dat de leveringscontracten binnenkort bekeken worden op de standaardlegering en aan de programmamanager zal gevraagd worden om dat zo snel mogelijk te programmeren. Geprobeerd wordt om met de standaardlegeringen te bewerkstelligen dat zo snel mogelijk tot uitvoering gekomen kan worden.

De heer Hop merkt op dat er nu al heel veel medewerkers zitten, en hij het waardeoordeel even loslaat, en er binnen afzienbare tijd een paar honderd medewerkers op meerdere locaties bij komen waar de legering niet op orde is. Spreker vindt het niet erg als die medewerkers in het hotel op de hoek of iets dergelijks gehuisvest worden maar hij gehoord heeft dat ze die medewerkers in tenten wilden onderbrengen. Aangegeven wordt dat het succes dat Defensie nu heeft met het aantrekken van, vooral van een nieuwe generatie, medewerkers dan zelfs kan omslaan in een effect dat Defensie niet wil. De voorzitter merkt op dat Defensie zich terdege bewust is van het feit dat het voor (nieuwe) medewerkers snel om kan slaan. De heer Hop stelt dat Defensie niet moet willen om medewerkers op die manier op te vangen maar bij de plannen die hij links en rechts ziet wordt aangegeven dat eerst de medewerkers naar binnen getrokken moeten worden en de rest later geregeld wordt en wat hem betreft zit daar wel een discrepantie in. De voorzitter geeft aan duidelijk te willen zijn dat als "can do" met Defensie aan de haal gaat hij hierop aanspreekbaar is.

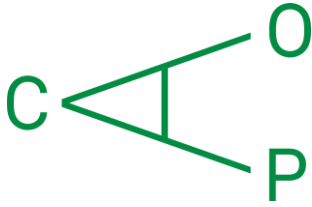
De heer Hop geeft aan dat op de KHK ook grote evenementen gehouden worden en er echt honderden mensen van buiten rondlopen. Gevraagd wordt of daar nog rekening mee gehouden wordt en dat nu minder gedaan wordt of aangegeven wordt dat het beter op een andere locatie

gedaan kan worden zeker omdat er, niet alleen met parkeren maar de hele bereikbaarheid, echt dagen zijn dat het helemaal spaak loopt. De heer Jobse licht toe dat het klopt dat er af en toe grote evenementen op de KHK zijn. Als er een aanvraag voor een evenement is dan wordt gekeken welke andere activiteiten er op die dag zijn. Daarnaast wordt er zoveel mogelijk gestuurd op de woensdag en vrijdag zodat het juist geen verdringingseffect heeft op de andere activiteiten die plaatsvinden. Spreker stelt dat aan de voorkant de afspraak met de externe partij gemaakt wordt het een garantie tenzij betreft want als Defensie een behoefte aan faciliteiten heeft dan krijgt de externe partij te horen dat het niet gaat lukken.

De heer Van der Hulst geeft aan dat eerder is aangegeven dat in 2026 weer in gesprek gegaan wordt met de LMC en parkeren al sinds 2019 hoog op het lijstje met de LMC staat. Gevraagd wordt wanneer enige verlichting op de KHK verwacht wordt omdat hij denkt dat gezamenlijk de gemene deler is dat erkend wordt dat er een probleem op de KHK is. Aangegeven wordt dat het onderwerp niet zomaar naar de Directeur Werkgeverszaken is gebracht omdat al langer het gevoel sluint dat de KHK vol is en het niet meer past. Gesteld wordt dat het wellicht micro gezien overal kan, die plannen krijgen de centrales met name bij COMMIT te zien, maar macro gezocht moest worden naar een ander gebouw en dat matcht niet met elkaar. De heer Jobse stelt dat het een makkelijk vraag lijkt maar die voor hem heel moeilijk te beantwoorden is. Aangegeven wordt dat er heel weinig speelruimte is en hij echt denkt dat het gevoel van vol zijn primair wordt beïnvloed langs de lijn van het gedrag van medewerkers en de bedrijfsvoering. Daarnaast zijn er ook regelmatig gesprekken met de gemeente Utrecht. Voor het bouwen van een nieuw gebouw tussen K5 en K7, omdat daar ruimte voor is, is de bouwvergunning die erop zat door de gemeente Utrecht ingetrokken en wordt ook niet meer afgegeven. De gemeente Utrecht is een enorm groene gemeente en er zit gewoon nul rek in de groei van de KHK.

De heer Van der Hulst merkt op dat de centrales bijvoorbeeld als maatregel bij COMMIT hebben aangegeven dat zij moesten stoppen met het bijplussen van medewerkers op de KHK. De heer Jobse geeft aan dat hij daar niet over gaat maar er heel veel objecten zijn met dezelfde vraagstukken. Gesteld wordt dat de groei van Defensie en de groei van de faciliteiten niet helemaal synchroon loopt. De heer Van der Hulst merkt op dat dat klopt en hij het verleden ook niet kan veranderen maar over de problemen met het Meeuwennest eind 2018 al brieven zijn gestuurd en dat allemaal op z'n beloop is gelaten waardoor nu veel meer kosten gemaakt moeten worden voor allerlei noodmaatregelen en daarnaast is het Meeuwennest een paar keer verbouwd en hetzelfde geldt voor de KHK. Het is ook niet nieuw dat de KHK vol is en dat Defensie nu zo snel groeit was de afgelopen drie jaar ook te voorzien en te zien is dat Defensie niet echt goed is in het anticiperen op bepaalde zaken en dat nu problemen geeft. Aangegeven wordt de oplossing, zoals aangegeven werd, niet alleen zit in het gedrag van medewerkers maar er overal maar bijgeplust blijft worden en dan aangegeven wordt succes jullie komen er wel uit. De heer Jobse stelt dat dat ook zijn boodschap niet is. De heer Van der Hulst merkt op dat het goed is dat dat nog gezegd wordt maar dat wel hetgeen is wat aan het gesprek toegevoegd is maar als het dan toch een beetje gaat over algemeen personeelsbeleid dan kan toch gezocht worden naar wat wel en niet kan.

De heer Wissink geeft aan dat het KHK-terrein van de gemeente Utrecht gehuurd wordt en vraagt of dat voor eeuwig is. De heer Jobse antwoordt ontkennend en geeft aan dat de KHK gebouwd is op het principe publiek private samenwerking. Dat betekent dat een externe firma de kazerne heeft ontworpen, gebouwd, gefinancierd en het nu beheert. Dat wordt voor een gebruikersduur van 25 jaar gedaan en dat betekent dat de overeenkomst in 2035 eindigt. Op dat moment heeft Defensie een belangrijk besluit te nemen omdat de KHK wordt teruggegeven omdat het eigendom aan Defensie vervalt. Daar hoeft dan niet meer voor betaald te worden maar dan moet het hele pakket weer op de markt gezet worden om te kijken of er een partij is die de dienstverlening wil continueren. Aangegeven wordt dat er na 25 jaar mee stoppen een no go is maar over tien jaar heel ver weg klinkt hoewel dat in vastgoedland wel mee valt. Spreker geeft aan dat het kader een jaarlijkse gebruiksvergoeding aan het consortium is.

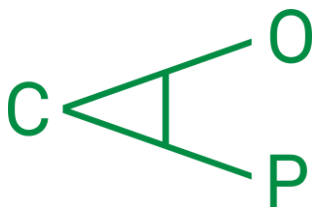
De voorzitter bedankt de sprekers voor hun bereidheid te komen en hun informatie te delen en rondt het onderwerp daarmee af.

Schorsing 14:54 – 15:08

De voorzitter heropent de vergadering.

Agendapunt 4: Vulling militaire functies COMMIT/DOSCO/BS;

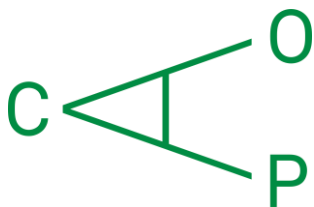
De heer Van der Hulst merkt namens de SCO op dat hen is opgevallen dat in heel veel plannen, bij de paarse onderdelen COMMIT, DOSCO en de BS, gelukkig ook militaire functies zijn opgenomen waarbij wordt aangegeven dat de militaire functies met de OPCO's is afgestemd dat zij gaan leveren. Tijdens de behandeling van plannen in het io REO wordt aangegeven dat daar afstemming met de OPCO's over heeft plaatsgevonden en het betreffende onderdeel de formatieplaatsen in de O kan gaan aanmaken maar in allerlei BCO's te zien is dat met name de vulling achterblijft. Daardoor kunnen er snel knelpunten ontstaan op bijvoorbeeld het loopbaanbeleid CLAS of andere aangelegenheden waarbij te zien is dat OPCO's niet altijd genegen zijn om tot levering over te gaan. Het meeste prominente voorbeeld is het io REO COMMIT omdat daar aangegeven werd dat C-COMMIT zelf in de krijgsmachtraad had kortgesloten dat de OPCO's onder toezicht van de CDS zouden leveren op basis van het Operationeel Centrum COMMIT (OCC). In het betreffende plan zaten dertien of veertien militaire functies en er uiteindelijk één functie wordt toegewezen en één zou wellicht worden toegewezen en voor de rest van de functies waren überhaupt geen kandidaten aangeleverd. Vervolgens is in de BCO gevraagd, daar zaten de vertegenwoordigers van de OPCO's, hoe dat kan en komt. Aangegeven wordt dat de OPCO-vertegenwoordigers in de BCO niet wisten dat de centrales op de hoogte waren van het feit dat C-COMMIT het in de krijgsmachtraad heeft besproken en dat uiteraard later wel is aangegeven. Spreker stelt dat daarbij werd aangegeven dat hetgeen voorlag niet anders behandeld is dan elk willekeurig ander plan en de O is aangemaakt, de functies in de vacaturebank zijn gezet en het daarmee klaar was. Dat betekent dat sommige medewerkers het wel zien en dan kunnen solliciteren en sommige medewerkers het niet zien omdat de meeste medewerkers bijvoorbeeld kijken naar een intranetpagina van hun eigen defensieonderdeel of als ze militair zijn naar de internetpagina van het eigen OPCO. Op het moment dat er een eenheid wordt opgericht dan komt daar vaak nog enige communicatie aan te pas waardoor meer medewerkers op de functies geattendeerd worden

of dat er door de functietoewijzers van de OPCO's op gewezen wordt dat er binnenkort functies vrijkomen. Aangegeven wordt dat de paarse onderdelen daarbij meestal niet heel erg opvallen waardoor de vulling bij de paarse onderdelen, met name op de militaire functies, achterblijft en dat levert vaak een hoop gedoe in de BCO's op. De heer Wissink vult aan dat het resultaat daarvan is dat de militaire functies, die aan de voorkant schijnbaar heel dringend, essentieel en sleutelfunctionarissen betreft, niet gevuld worden en men zich verschuilt achter hoofdtak 1. Het voorbeeld wat de heer Van der Hulst net noemde was in de laatste week voor het zomerreces waarbij de SCO door COMMIT benaderd werd met de vraag of zij nog naar het plan wilde kijken omdat het zo urgent was. Aangegeven wordt dat de SCO daar gehoor aan gegeven heeft en er zelfs collega's een dag later met vakantie zijn gegaan om dat nog in gezamenlijk overleg af te kunnen handelen. Het resultaat daarvan was vervolgens één kandidaat voor veertien arbeidsplaatsen. Dat betekent dat de overige militaire functies niet gevuld worden en in voorkomend geval een burger voor een plaatsingsduur van drie jaar op de functie geplaatst wordt. De vraag is dan wat er gebeurt met de militaire aspecten van de militaire arbeidsplaats als daar een burgermedewerker op geplaatst wordt. Daarvoor worden allerlei goocheltruckjes uitgehaald en gaat een collega militair dat waarnemen en de werkzaamheden erbij doen. Wat spreker betreft zijn dat allemaal facetten, oplossingsgericht prima, maar dat is natuurlijk niet hoe het werkt. Op het moment dat Defensie, los van welk onderdeel, een prioriteit stelt het volgens spreker ook wenselijk is dat Defensie gaat prioriteren. Daarnaast is het zo dat als een DO in de week voor het vakantieverlof iets in een vacaturebank zet de wetenschap zou moeten zijn dat medewerkers met vakantie zijn en wat dat betreft is het logisch dat er weinig kandidaten waren. Het feit dat OPCO's aan de voorkant toezeggingen doen om te leveren en er vervolgens niet geleverd wordt kan betekenen dat medewerkers de mogelijkheid ontnomen wordt hun interesse kenbaar te maken. Spreker stelt dat het zorgelijk is als er een prioriteit ligt daar door Defensie geen gehoor aan gegeven wordt.

De heer Segers geeft aan het helemaal eens te zijn met de vorige sprekers en hij de vorige keer ook al heeft aangegeven dat Defensie met een ontzettend groot probleem zit. Aangezien Defensie te weinig medewerkers heeft begrijpt hij ook dat de OPCO's niet leveren maar dat dat niet goed voor de medewerkers is voor het creëren van carrièrekansen. Spreker stelt beide kanten van het verhaal te begrijpen omdat alle DO'n/OPCO's tekorten hebben en hij ook niet weet hoe dat opgelost kan worden. Vanuit de OPCO's moeten allemaal militaire functies bij COMMIT, DOSCO en de BS gevuld worden en waardoor het een opeenhoping van tekorten in de organisatie betreft. Spreker geeft aan dat hij vindt dat dit onderwerp ook een relatie heeft met de brief over het mandaat van voorzitter van de BCO omdat het wat hem betreft één geheel betreft.

De heer Hop merkt op die onderwerpen los van elkaar te zien omdat de hele tijd wordt aangegeven dat hoofdtak 1 het allerbelangrijkste is en het OCC echt met een specifiek doel werd opgericht. Geciteerd wordt wat bij de motieven van de reorganisatie in het cVRP van het OCC is opgenomen. *"Het is noodzakelijk gebleken dat COMMIT 24/7 klaarstaat om de krijgsmacht te ondersteunen en een voorsprong in het gevecht te geven. Dat doen wij met materieel en IT, op korte en langere termijn. Het oprichten van het OCC is een speerpunt binnen het transitithema Command en Control van het ontwikkelen Operationeel concept van COMMIT. Met de inrichting van het OCC is operationele planning, besluitvorming en bevelvoering centraal belegd en robuust geborgd binnen*

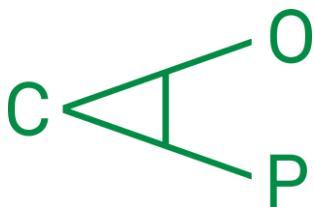

de staf COMMIT. Daarnaast voorziet het OCC in 'situational awareness' over operationele activiteiten voor OCMMIT. Ook treedt zij in geval van verhoogde spanningen/crisis op als coördinerende crisisstaf.” Aangegeven wordt dat, zoals eerder aangegeven, op het hoogste niveau besproken is dat hier echt snel prioriteit aan gegeven moet worden. Daarnaast zijn die twaalf functies niet op het niveau soldaat of onderofficier maar op de niveaus dat bureau MD gewoon medewerkers gaat aanwijzen en kan leveren omdat dat de afspraak is die daarover met de centrales gemaakt is. Aangegeven wordt dat op verzoek van COMMIT heel snel gehandeld is omdat die functies er heel snel moesten komen en COMMIT dat echt nodig heeft omdat er wellicht binnen nu en heel korte termijn iets kan gebeuren. Dan wordt het OCC opgericht en blijkt uiteindelijk in de BCO dat er niemand heeft gereageerd en als het allemaal zo belangrijk is en vooraf op het allerhoogste niveau vulling is gegarandeerd, wat tijdens de bespreking van het plan is aangegeven, dan blijkt dat de OPCO's niet gaan leveren. Als er toezeggingen worden gedaan, omdat het belangrijk is voor Defensie en de medewerkers binnen COMMIT, en de OPCO's dan niet leveren spreker zich afvraagt of er niet gewoon gestopt moet worden met hoofdtak 1 als belangrijk onderdeel. Daarnaast zijn het MD-vacatures en kunnen medewerkers daarvoor aangewezen worden en het zijn allemaal militaire functies juist omdat de medewerkers dan aangewezen kunnen worden omdat die capaciteit benodigd is. Op het moment dat gezamenlijk een plan snel wordt kortgesloten, en met de voorzitter geregeld gesproken wordt over de voortgang omdat het te lang duurt en te traag gaat, en er dan uiteindelijk één kandidaat is en één kandidaat wellicht geplaatst wordt dan is dat betreurenswaardig.

De heer Segers geeft aan dat het probleem helder is en hij het daar ook helemaal mee eens is. Aangegeven wordt dat het nu aangekaart wordt maar de vraag is wat de oplossing voor dit probleem is omdat het op dit moment bijna niet op te lossen is. De heer Hop merkt op dat het blijkbaar niet echt nodig en ook niet urgent is. De heer Segers stelt dat is aangegeven dat het OCC heel belangrijk is en volgens hem moeten de DO'n met elkaar in overleg gaan over wat belangrijk is en direct gevuld moet worden. Dat betekent dat de DO'n elkaar tegemoet moeten komen.

De heer Wissink geeft aan dat al meerdere keren benoemd is dat het over functies met schaal 14, 15 en 16, kolonel, commandeur en dergelijke gaat en dat zijn MD-medewerkers en aan hen wordt niet gevraagd of ze bereid zijn de functie te vervullen maar zij worden gewoon geplaatst op zo'n functie. Als de prioriteit bij het ondersteunen en het aanleveren van capaciteit bij COMMIT ligt dat moeten de OPCO's, met alle respect, een stapje terug doen en dat heet prioriteren. Dat is wat spreker betreft het deel waar door Defensie nog eens heel serieus naar gekeken moet worden.

De heer Segers merkt op dat dat hetgeen is wat hij heeft aangegeven en alle OPCO's met elkaar in overleg moeten gaan omdat alle OPCO's hun medewerkers vast willen houden. Aangegeven wordt dat het op die manier niet lukt en daar een oplossing voor moet komen maar er wellicht geen 100% oplossing voor is. De heer Wissink geeft aan dat als alle OPCO-commandanten bij elkaar gezet worden waarbij ze aangeven wat ze willen en gezegd wordt dat het geregeld wordt dan blijkt later dat er niets gebeurd is. Wat spreker betreft moet de CDS gaan prioriteren. De heer Hop merkt op dat dat vastgesteld is alleen wordt daar geen invulling aan gegeven. De heer Wissink geeft aan dat de oplossing niet zo moeilijk is maar de uitvoering daarvan het lastig maakt.

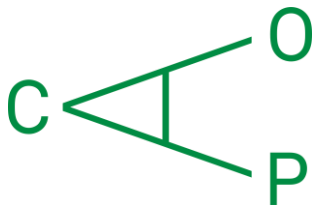

De heer Van der Hulst stelt dat het wat hem betreft vrij eenvoudig is omdat dan de O niet aangemaakt moet worden als de P er nog niet is om de functies te vullen of er wordt in overleg met de centrales besloten de O alvast aan te maken, omdat de prognose is dat er op termijn voldoende medewerkers zijn, en wordt de O in batches opgezet. Spreker geeft aan dat het nu lijkt of dit onderwerp om die reden hier aan tafel is gebracht maar omdat alle DO'n aan het groeien zijn weet links soms niet wat rechts aan het doen is en daarop gestuurd zou moeten worden. Aangegeven wordt dat daar in verschillende overleggen met de voorzitter, onder verschillende voorzitterschappen, weleens gesproken is over waar liggen de prioriteiten en wat moet er wel of niet gedaan worden. De heer Wissink stelt dat als alles prioriteit is dan niets meer prioriteit heeft.

De heer Van der Hulst geeft aan dat wat betreft de militaire taken die blijven liggen, waarvan Defensie verwacht dat als op de knop gedrukt wordt ze geleverd worden, onder andere het OCC daar het leidend voorwerp in is. Dat geldt ook voor zo'n afdeling waar drie militairen zitten en twaalf burgers. Dat betekent dat die twaalf burgers, als die functies volledig gevuld zijn, de vacatures erbij moeten gaan doen en dat zorgt ook voor heel veel werkdruk. Wat hem betreft moet er dan minder O aangemaakt worden. De heer Segers stelt het daar helemaal mee eens omdat iedereen staat te juichen dat ze er honderden functies bij krijgen waardoor het ene gat met het gevuld moet worden omdat op dit moment namelijk het geval is. Aangegeven wordt dat naar een oplossing gekeken moet worden en de defensieorganisatie boven moet krijgen wat essentieel is en wat echt nog is en dan moet de knoop doorgehakt worden want zoals het nu gaat kan het gewoon niet.

De heer Verkuil merkt op dat hij wil onderstrepen dat in de BCO's te zien is dat als er weer een nieuwe eenheid bijgeplust wordt er slechts een heel klein deel van de functies gevuld wordt en die wordt dan gevuld met medewerkers die anders in een andere eenheid zouden zitten. Dat betekent dat er dan twee halflege eenheden zijn en dat doet ook iets met de medewerkers in die eenheden, los van het feit dat ze niet ingezet kunnen worden is het ook gewoon niet leuk. Hetgeen spreker veel belangrijker vindt is dat Defensie het nog steeds niet, dat is wellicht voor een andere tafel, voor elkaar heeft op het moment dat er, zeker met de ontwikkelingen die te zien zijn, eenheden gemaakt worden die bijvoorbeeld verregaand gedigitaliseerd zijn. Aangegeven wordt dat te zien is dat voor de hele schaarse categorie nog steeds geen beleid is en ervoor gezorgd moet worden dat de O in ieder geval synchroon gaat lopen met de markt omdat de markt nu eenmaal anders is dan hetgeen Defensie nodig heeft. Spreker vraagt zich af hoe dat de komende tijd opgelost wordt omdat volgens hem anders gaten met gaten gevuld gaan worden omdat hierdoor medewerkers op een gegeven moment zeggen dat ze ermee stoppen. Het is interessant te zien hoe hoog het percentage, zelfs in deze tijd, van medewerkers die bij Defensie vertrokken zijn is. Wat hem betreft is dat vreemd omdat het is natuurlijk voor de rest één grote goed nieuws show is of wordt dan niet de hele werkelijkheid verteld.

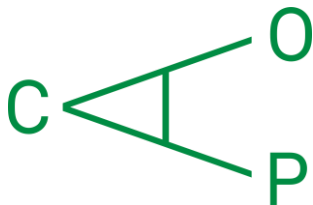
De heer Segers merkt op dat eerder ook is aangegeven dat het ene gat met het ander gevuld wordt maar medewerkers ook vaak worden afgewezen vanwege het feit dat ze bevorderd worden bij een paarse organisatie en het OPCO, als ze bij het OPCO terugkomen, geen plaats meer heeft voor medewerkers in die rang. Wat spreker betreft moet er een modus gevonden worden om daar iets mee te doen en volgens hem het complete plaatje op dit moment gewoon niet deugt.

De voorzitter geeft aan heel goed te begrijpen waarom hier nu over gesproken wordt omdat het heel zichtbaar en voelbaar in de hele organisatie is. Aangegeven wordt dat in de korte tijd dat hier nu over gesproken wordt er zoveel aspecten uit het probleem getrokken worden, zoals hoeveel militaire functies zijn er, hoe worden er prioriteiten gesteld, hoe wordt omgegaan met het MD-traject en wat wel of niet door een burger gedaan kan worden. Spreker stelt dat er nu wel veel bijeenkomt maar hij niet herkent dat in stafomgevingen heel lang gevochten moet worden om een majoor of overste te krijgen. Volgens spreker is dit onderwerp natuurlijk wel iets waar hij niet met een paar welgemikte antwoorden een oplossing voor heeft en hij daar wellicht een brief aan moet wijden. Mevrouw Rooijackers merkt op dat het inderdaad veel aspecten betreft en die wellicht ontleed moeten worden. Daarnaast hoort zij ook wat er gezegd wordt over de uitvoering omdat daarover gezamenlijk al wat afspraken gemaakt zijn maar die zien bijvoorbeeld wel specifiek op artikel 20. Aangegeven wordt dat daarin ook wel uitdagingen in het implementeren en het goed doorvoeren zitten maar daar bovenop gezeten wordt. Spreker vraagt de centrales haar een beetje tijd te gunnen om dat nu goed te kunnen uitvoeren en zij hoopt dat dat in de loop der tijd beter zal gaan maar dat maar één aspect van het geheel betreft.

De heer Wissink merkt op dat morgen een io REO COMMIT wordt gehouden waar over zes uitbreidingsplannen gesproken zal worden. Als hij alle functies die in die zes plannen benoemd worden optelt dan wordt boven de 200 arbeidsplaatsen in de uitbreiding van de O uitgekomen en daar zitten heel veel militaire functies bij. De heer Verkuijl stelt dat die medewerkers dit jaar niet meer geworven gaan worden. De heer Wissink merkt op dat het niet alleen om werven gaat maar te zien is dat het heel belangrijk is. Daarnaast is te zien dat hele onderdelen een naamsverandering krijgen en er dan uitgebreid wordt met 47 vte hier en daar maar het zich steeds verder opstapelt. Morgen is het COMMIT volgende week is het het CZSK en daarna weer een andere Defensieonderdeel en dat betekent dat het maar niet stopt. De heer Van der Hulst geeft aan dat er een plan ligt met daarin 1241 functies. De heer Verkuijl stelt dat dat meer is dan een werving voor één jaar van alle functies bij elkaar dus burgers, reservisten actief dienende militairen en dat wat hem betreft kansloos is.

De heer Van Riel geeft aan dat hij even aanslaat op dat artikel 20 verhaal omdat gevraagd is Defensie wat tijd te gunnen om daar mee te gaan werken en dat goed uit te leggen. Aangegeven wordt dat er steeds geen overstemming over is en de centrales wel een document hebben gekregen. Hij heeft dat document bekeken en geeft aan dat het wat hem betreft niet gaat worden, en hij daar een andere keer op terug komt, omdat daar zaken in staan die rechtstreeks tegen de uitspraak van de Hoge Raad ingaan en daar jurisprudentie over is. Spreker stelt te weten wat er inmiddels al in de organisatie geland is en vaker gesproken is over het feit dat er een brief wordt opgesteld en die brief dan uiteindelijk al naar beneden gaat en dat dan vaak al als waarheid geaccepteerd wordt. De voorzitter geeft aan dat de brief nog niet naar beneden is gegaan. De heer Van Riel geeft aan dat hij hoopt dat dat inderdaad niet het geval is omdat er al over gesproken wordt dat op die manier gewerkt zal worden. De heer Hop geeft, specifiek kijkend naar de OCC, aan dat het niet alleen artikel 20 of het wel of niet willen vullen van de OPCO's betreft het ook de geloofwaardigheid van de voorzitter aan deze tafel is. Aangegeven wordt dat dat ook speelt met het mandaat van de voorzitter van de BCO maar dat ook geldt voor de voorzitters van de io REO's.

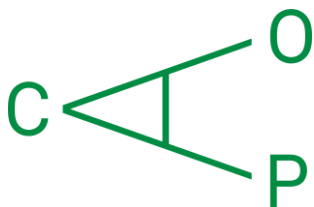

Als de centrales serieus aangeven dat zij zien dat er een plan voorligt van een eenheid, een commandogroep binnen een paarse organisatie, en dat op voorhand een kansloos plan is omdat dat niet gevuld wordt en zij de toezeggingen krijgen dat in de krijgsmachtraad besloten is en iedereen daarmee ingestemd heeft en de hoogste commandanten van de krijgsmachtdelen op de hoogte waren dat ze moeten leveren omdat het zo belangrijk is. Aangegeven wordt dat dat uiteindelijk in de BCO te zien is dat van de twaalf functies er één functie gevuld wordt en dat betekent dat die ene medewerker het in zijn eentje best druk krijgt. Wat spreker betreft kan aangegeven worden dat hetgeen in de O gebouwd wordt nog niet gevuld wordt omdat het nog niet nodig is maar er in dit geval druk opgelegd werd omdat het allemaal zo belangrijk was en snel moest. Aangegeven wordt dat hij gezien het doel van de reorganisatie begrijpt omdat het belangrijk is dat er militairen in de organisatie zitten omdat dat het speerpunt is van de hele COMMIT-organisatie in hoofdtak 1 en COMMIT de toezegging krijgt dat de functies gevuld worden en dan blijkt dat er nu één medewerker is. De vraag is dan hoe die medewerker al die werkzaamheden in z'n eentje kan doen.

De heer Wissink merkt op dat de verbazing maar ook lichtelijk de frustratie van de centrales is dat zij, maar ook Defensie, er tijd in heeft gestoken en het resultaat nog geen 1% winst is terwijl de toezegging 100% was. Wat hem betreft is dat de basis van het hele verhaal. Spreker stelt dat vanwege hoofdtak 1 vanuit COMMIT langer is doorgedaan met het proces, het opstellen van de vacatures, de vacatureshouders en dat allemaal in een heel hoog tempo is uitgevoerd en iedereen daar, zowel COMMIT als de centrales, zijn steentje aan bijgedragen heeft. Wat hem betreft is dat een schoolvoorbeeld van hoe het kan maar het resultaat nul is omdat maar één van de veertien functies gevuld is omdat men de afspraken niet nakomt of gewoon niet doet wat er in de krijgsmachtraad besloten is dan wel daar geen handhaving op plaatsvindt. De voorzitter vraagt of het alleen om de aangegeven functies gaat maar hij aanneemt dat het meer functies betreft. De heer Wissink antwoordt dat COMMIT als voorbeeld gebruikt is maar er binnen alle onderdelen in alle BCO's voorbeelden van zijn waarbij militaire functies waarop medewerkers wel solliciteren, dan gaat het een beetje richting artikel 20, door de functietoewijzers binnen OPCO's gezegd wordt dat dat niet gaat gebeuren.

De heer Segers geeft aan dat centrale verantwoordelijkheid genomen moet worden om dit met de OPCO's te bespreken en daar waar dat moet het ook breed bekend gesteld moet worden. Wat hem betreft is dat de taak van de top in de defensieorganisatie. De heer Wissink stelt dat als de hoogste militair uitvoeren mars zegt het dan gewoon uitgevoerd moet worden. Wat er daarna binnen de militaire organisatie gebeurd is een andere discussie maar het daar niet om gaat. Gesteld wordt dat er prioriteiten gesteld moeten worden zeker als de organisatie zich achter hoofdtak 1 positioneert. Aangegeven wordt dat op een gegeven moment hoofdtak 1 niet meer geloofwaardig is omdat die term dan overal voor gebruikt wordt.

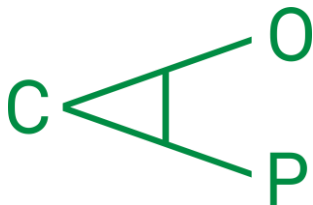
Mevrouw Roijackers merkt op dat zij denkt dat hetgeen op dit moment gedaan wordt in het teken van hoofdtak 1 staat en het gaat om het gereedstellen van de krijgsmacht. De heer Wissink merkt op dat dat op deze manier niet gaat lukken. Mevrouw Roijackers stelt dat door het niet te doen het zeker niet lukt. De heer Wissink merkt op dat er op verschillende tafels rechtspositionele afspraken gemaakt worden met de directeur werkgeverszaken maar die afspraken vervolgens niet

worden nagekomen. Mevrouw Rooijackers geeft aan niet te weten of dat zo zwart wit is. De heer Wissink stelt dat het niet om alle gemaakte afspraken gaat maar de afspraken met betrekking tot het vullen van militaire functies niet nagekomen worden en het daar op dit moment over gaat.

Mevrouw Rooijackers geeft aan dat zij denkt dat het wellicht een veelkoppig monster betreft maar het wel een uitdaging met meerdere uitdagingen is. Spreker reageert op hetgeen eerder is aangegeven dat als een militair naar een andere functie vertrekt er dan automatisch gaten getrokken worden en dat altijd aan de orde zal zijn. Daar wordt waar het kan wel genuanceerd naar gekeken omdat de vraag is of een functie per se met een militair gevuld moet worden of dat de functie ook met een burgermedewerker of reservist gevuld kan worden en er daarnaast wel oog gehouden wordt op de balans tussen militairen en burgers in de organisatie. De heer Wissink stelt dat het om de militaire aspecten binnen een functie gaat. Mevrouw Rooijackers geeft aan dat dat klopt maar dat niet overal aan de orde is. Aangegeven wordt dat het een uitdaging is die zij herkent en daar bovenop gezeten wordt. Er is een hele programmadirectie voor de opschaling van krijgsmacht opgericht en niet alleen voor het realiseren van de O, en dat makkelijk is, maar juist voor het realiseren van de P omdat medewerkers ook gekleed, opgeleid en toegerust moeten zijn voor hun taak. Spreker stelt de zorg te herkennen en zij zich afvraagt hoe zij het kan benoemen om de centrales nu tevreden te stellen. De heer Wissink stelt voorop dat het geagendeerd is en de centrales hun zorgen hebben uitgesproken. Mevrouw Rooijackers merkt op dat zij de zorgen zeker goed gehoord heeft.

De voorzitter geeft aan het goed te vinden dat over dit onderwerp in alle breedte gesproken is en hij denkt dat als het agendapunt afgesloten wordt gekeken moet worden wat partijen van elkaar verwachten. Spreker geeft aan dat het in dit geval zoiets is van als er niets is verliest de keizer zijn recht in de zin van dat, oneerbiedig gezegd, de Defensie de overste niet kan blijven opknippen en dan moeten er inderdaad prioriteiten gesteld worden. Aangegeven wordt dat hij zich de frustratie goed kan voorstellen zeker als er zoveel effort in een specifiek traject gestoken wordt, waar ook een bepaalde prioriteitstelling lag, en het dan onvoldoende uit de verf komt. Volgens spreker is het niet aan de sociale partners om hier een alternatief prioritering of controlemechanisme voor op te stellen omdat hier gesproken wordt over de personele aspecten ook als er een bepaalde zorg is over het feit dat bepaalde militaire elementen onvoldoende uit de verf komen omdat dat dat bij de ene functie veel meer aan de orde is dan bij anderen. Hetgeen hijzelf ook voelt is dat als er op het moment decentraal geprioriteerd wordt de organisatie op een gegeven moment ook uit geprioriteerd is en het moeilijk is om met de ene prioriteit te vechten tegen de andere prioriteit omdat iedereen voor een deel verantwoordelijk is en probeert dat zo goed mogelijk te doen. Aangegeven wordt dat hij met veel verve heeft gebracht waarom hij vindt dat een hoofddirectie personeel niet alleen uit burgers kan bestaan, dat kan wel, maar daar ook een bepaalde militaire borging voor nodig is en al hem duimklemmen aangedraaid worden over de VVO kan dat niet alleen met burgers gedaan worden. Spreker stelt dit onderwerp niet op de algemene parkeerplaats van artikel 20 te willen zetten maar de vraag is of voldoende specifiek duidelijk is hoe dat met aangedragen voorbeeld gelopen is en wat daar mis is gegaan. Mevrouw Rooijackers geeft aan dat op dit moment niet te weten en zij dat uit zal zoeken.

De heer Van der Hulst merkt op dat het wat hem betreft niet uitgezocht hoeft te worden omdat het gewoon een voorbeeld betrof waarbij het gigantisch anders is gelopen terwijl iedereen dacht dat ze hun steentje hadden bijgedragen in de haast en de snelheid waarbij zelfs de krijgsmachtraad heeft aangegeven hoe dat gedaan zou worden. Gezien het resultaat daarvan denkt hij dat een voorzitter hem niet meer hoeft te bellen als er haast bij is omdat hij die haast niet meer serieus neemt. Mevrouw Rooijackers merkt op die feedback wel mee te nemen. De heer Van der Hulst geeft aan dat het vraagstuk is hoe de voorzitter vanuit zijn werkgeverschap prioriteit kan geven aan de zorg van de medewerkers over wat wel en wat niet kan. Gesteld wordt dat hij begrijpt dat de voorzitter daarvoor naar de CDS moet kijken omdat hij daar overigens een prachtige directie voor opgericht heeft, de directie aansturing operationele gereedheid, en hij weet wat hij in het eerste half jaar van 2026 belangrijker vindt dan andere zaken. Op het moment dat hij aangeeft dat hij het niet weet omdat hij denkt dat alles belangrijk is dan moet hij volgens spreker gewisseld worden omdat er dan iemand anders voor nodig is. Aangegeven wordt dat naar prioriteiten gekeken moet worden omdat de werkdruk bij de medewerkers en hoofdtak 1 komt te liggen. Daarnaast begrijpt hij hetgeen eerder namens de voorzitter werd gezegd maar hoofdtak 1 begint ook steeds meer een gelegenheidsargument te worden omdat iedereen denkt dat hij/zij met het modewoord hoofdtak 1 alles voor elkaar krijgt. Aangegeven wordt dat financiële middelen ook niet meer uitmaken omdat HDFC later wel hoort dat gewoon de O alvast is aangemaakt, bijvoorbeeld bij het CLRS, en gedacht wordt dat als het spannend wordt Defensie ze vol met rapporten of architectuur gooit op basis van hoe Defensie de organisatie had willen opbouwen maar dat geen gevechtskracht oplevert.

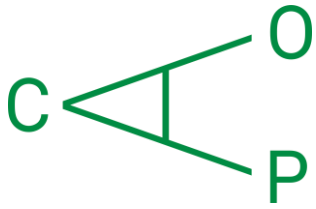
De voorzitter stelt dat het onderwerp vandaag op de agenda in gezet om de centrales de ruimte te geven om het in de breedte toe te lichten en dat wat hem betreft gedaan is. Spreker geeft aan wel de behoefte te hebben om daarop te reageren en het onderwerp te belangrijk is om daarop te improviseren. Aangegeven wordt dat de suggestie is gedaan om daar met de CDS over te praten en hij dat op zal pakken omdat het een primair proces is wat zich daar afspeelt en dat hij daar vervolgens aanspreekbaar op is, is een andere zaak, maar hij voelt zelf ook de behoefte ook om daar met de CDS over te praten. Voorgesteld wordt om het onderwerp in de eerstvolgende WG REO terug te laten komen en daar gezamenlijk over te spreken omdat hij daar dan in ieder geval wat meer beeld en geluid bij heeft. **PM** Daarnaast heeft spreker de behoefte om, ondanks dat daar niet om gevraagd is, toch specifiek naar het benoemde voorbeeld te kijken met betrekking tot hetgeen zich heeft afgespeeld. Daarnaast kan er ook een doorstap gemaakt worden naar hoe Defensie de komende periode de prioritering voor zich ziet en de vraag is of Defensie grote aantallen O blijft genereren, waarvan wellicht blijkt dat dat onvoldoende gevuld kan worden, of dat het op een andere manier gedaan moet worden. Spreker geeft aan de ruimte te willen nemen om daar met een goed antwoord op terug te komen omdat het moeilijk en complex is en dan aan te geven dat partijen elkaars hand vasthouden voor hem op dit moment te makkelijk.

Agendapunt 5: Rondvraag en sluiting.

Rondvraag:

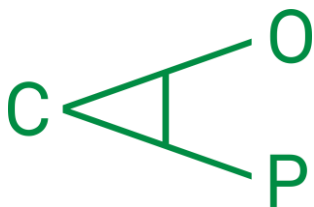
Er zijn geen vragen voor de rondvraag.

Sluiting:

Partner voor de publieke sector

De voorzitter sluit de vergadering om 15:43 uur.

Actiepuntenlijst WG REO behorend bij de vergadering van 4 december 2025

	Onderwerp:	Actie:	Vindplaats:	Door:
1	Evaluatie proces reorganisatie LTC	- Concept onderzoeksvoorstel aan de centrales aanbieden - Onderzoeker uitnodigen WG REO februari 2026	WG REO 06-06-2025 Agp. 3 WG REO 04-12-2025 Agp. 2	Voorzitter Voorzitter
2	Rijopleidingen OTCrij	Brief aan de centrales aanbieden	WG REO 30-10-2025 Agp. 1	Voorzitter
3	Bevoegdheid voorzitter BCO in relatie toe bevoegdheid functietoewijzer	Brief aan centrales aanbieden	WG REO 30-10-2025 Agp. 6 WG REO 04-12-2025 Agp. 2	Voorzitter
4	Vulling militaire functies COMMIT/DOSCO/BS	Voor de volgende WG REO agenderen	WG REO 04-12-2025 Agp. 4	Voorzitter